

SESOTHO HOME LANGUAGE
GRADE 3 – BOOK 1
TERMS 1 & 2

ISBN 978-1-920458-33-1

THIS BOOK MAY NOT BE SOLD.

15th Edition

ISBN 978-1-920458-33-1

9 781920 458331

SESOTHO PUO YA LAPENG – Kereiti 3 Buka ya 1

ISBN 978-1-920458-33-1

E hlophisitswe ho
latela lenane thuto
la CAPS

Kereiti

3

Lebitso:

Phaposi:

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SESOTHO PUO
YA LAPENG

Buka ya 1
Kotara 1 & 2

Mofumahadi Angie Motshekga,
letona la Lafapha la
Thuto ya Motheo

Ngaka Reginah Mhaule,
Motlatsi wa Letona la
Thuto ya Motheo

Dibuka tsena tsa tshebetso di etseditswe bana ba Afrika Borwa tlasa boetapele ba Letona la Thuto ya Motheo. Mof. Angie Motshekga, mmoho le Motlatsa Letona la Thuto ya Motheo, Ngaka Reginah Mhaule.

Dibuka tsa tshebetso tsa Rainbow di bopa karolo ya Lefapha la Thuto ya Motheo, ya thuso e reretsweng ho netefatsa tshebetso ya baithuti ba Afrika Borwa dikereiting tse qalang tse tsheletseng. Jwaleka e nngwe ya dintlha tsa bohlokwa tsa Moralo wa Tshebetso ya Mmuso, projeke ena e etsahetse ka tshehetso ya letlole la Polokelo la Setjhaba. Sena se entse hore Lefapha le etse dibuka tsena tsa tshebetso ka dipuo tsohle tsa semmuso, ntle le tefello ya letho.

Re tshepa hore, matitjhere a tla fumana dibuka tsa tshebetso di le bohlokwa mosebetsing wa bona wa letsatsi le letsatsi, le ho etsa bonnete ba hore baithuti ba bona ba etsa kharikhulamo yohle. Re nkile boikarabelo ba ho tataisa titjhere mosebetsing ka e nngwe le e nngwe ya mesebetsi, ka ho kenyetsetsa motshwao a bontshang hore na seo barutwana ba tshwanelang ho se etsa ke sefe.

Re a kgolwa hore bana ba tla natefelwa ke ho sebetsa ka buka ena ha ba ntse ba hola le ho ithuta, le hore wena titjhere, o tla natefelwa mmoho le bana.

Re le lakalletsa katleho ho sebediseng dibuka tsena tsa tshebetso.

BOIKARABELO BA BATJHA BA AFRIKA BORWA

Tekatekano

Tshwara motho e mong le e mong ka ho lekana, ntle le leeme. Se kgetholle.

Seriti sa batho

Hlompha motho e mong le e mong Eba pelonolo mme o be le tlhokomelo.

Bophelo

Bophelo ke ntho ya bohlokwa Hlompha bophelo bo bong le bo bong.

Lelapa

Tlotla mme o hlomphe batswadi ba hao. Eba mosa le botshepehi ho ba lapa leno.

Thuto

Kena sekolo, ithute o sebetse ka thata. Mamela melao ya sekolo.

Mosebetsi

Thusa ba lapa leno ka mosebetsi lapeng. Bana ha ba tlamelelwa ho batla mosebetsi.

Bolokolohi/tokollo le polokelo

Se lematse, tshosa, kapa hona ho hlekefatsa batho ba bang, hape o dumelle ba bang ho etsa jwalo. Rarolla dikganyetsano ka kgotso.

Thepa/leruo

Hlompha thepa ya batho ba bang. Se senye thepa kapa hona ho utswa.

Bodumedi, ditumelo le maikutlo

Hlompha ditumelo le maikutlo a batho ba bang.

Boipaballo

Hlokomela lefatshe. O se senye metsi le motlakasi. Boloka lehae le tikoloho ya hao di hlwekile e bile di bolokehile.

Boahi

Eba Moafrikaborwa ya lokileng ebile a tshepeha. Hlompha melao, mme o netefatse hore ba bang ba etsa jwalo.

Tokoloho ya puo

O se ke wa hasanya leshano le lehloyo. Netefatsa hore batho ba bang ha ba hlapaolwe kapa maikutlo a bona ha a utlwiswe bohloko.

Kereiti

3

YA SESOTHO

Buka ena ke ya:

SESOTHO

Buka

—

TATASO YA MATITJHERE

Sebedisa bukatshebetso ena mmoho le dithusathuto tse ding tsa hao, ha o ntse o tswella ho atisa haholo dikhopolo tsa motheo tsa ditaba tse ngotsweng ho barutwana:

- **Ho tshwara buka:** Tsela e nepahetseng yah o tshwara buka le ho e phetla.
- **Kutlwisiso ya buka:** Leqephe le pele, leqephe le morao, sehlooho le lenaneo.
- **Tatelo:** Ho bala ho tloha pele ho leba morao, ho tloha ho leq2ele ho leba ho le letshehadi le ho tloha hodimo ho leba faatshe.

DITEMOSO TSA HO RUTA

Ho mamela le ho bua

Tadima Curriculum and Assessment Policy Statement (Sesotho Puo ya Lapeng), leq 10. Barutwana ba hlalishetswe dipaleng, diraemeng tse kgutshwane, dithothokiso le dipina.

Puisano ka ditshwantsho

1. Tataisa morutwana ka:
 - Ho bona le ho buisana ka dintho (bohola, sebopeho, mmala le bongata)
 - Ho hlalosa ditshwantsho ka ho botsa dipotso: mang, eng, kae, neng, hobaneng, ho etsahetse eng pele, ho etsahetse eng morao?
 - Ho qapa pale ya tlelase (bolelele bo laolwa ke boemo ba morutwana ba kutlwisiso)
2. Dumella morutwana ka mong ho phetla motswalle pale tlelase.
3. Rala ho ngolwa ha pale ya tlelase (CAPS Puo ya Lapeng, leq 12, ho bala ho arolelanwang). *Atametsa tshebediso ya ditlhaku tse kgolo, ho arohanngwa ha mantswe le matshwao a puo, ho temoho ya morutwana*
4. Dumella barutwana ho bala pale ya tlelase le wena.
5. Kopa barutwana ho sehela le ho etsetsa sedikadikwe medumo kapa sebopeho sa puo sab eke. Paleng ya tlelase.

Ho bala

Tadima Curriculum and Assessment Policy Statement (Sesotho Puo ya Lapeng), leq 12-18 malebana le dintla tse hlano tsa ho ruta ho bala.

Ho ngola

Tadima Curriculum and Assessment Statement Policy (Sesotho Puo ya Lapeng), leq 18-19, malebana le mokgwa wa ho ngola le ho bala. Qetellong ya kotare, barutwana ba tloha ho mongolo o arohaneng ba leba ho o kopaneng (cursive). Thuto ya mongolo e kwetlisa ho ngola ditlhaku tse kgolo le tse nnyane le kamoo e hlokalalang bakeng sa mongolo o motjha. Barutwana ba kgone ho kopa mongolo o ngotsweng ka porinti. (mohlala: sengolwa ho hlaha bukeng) ka mongolo o kopaneng.

Hopola tsena:

- Thahasello ya barutwana yah o ithuta e fapane. Ho molemo ba tshesehediswe ka ho bona, ho utlwa le ka ho ama (ho etsa) hore ba ithute ka katleho.
- Barutwana ba etse/ba leke/ ba utlwe thuto, kahoo boikgathollo/ ho etsa di etswe pele di ka ngolwa, mohlala:

Popo ya dipolelo: Neha barutwana monyetla wa ho bopa mantswe ba sebedisa ba sebedisa dikarete tsa ditlaku.

Kutlwisiso: Barutwana ba arabe ka molomo dihlopheng tsa bona pele b aka ngola. Moetapele o botsa dipotso ha ba bang ba ntse ba fumana dikarabo le ho araba.

Kgetho ya mantswe ho araba dipotso: Neha sehlopha diterepe tsa ho ngola le dikarete tsa mantswe se sa fellang. Barutwana ba qetella dipolelo dipolelo ka ho beha dikarete tsa mantswe ka nepo.

Ho nalanya mantswe le ditshwantsho: Hodisa leqephe e be A3. Dihlopheng barutwana ba beha dikarabong tse nepahetseng.

Ho nyalanya dikarolo tse pedi tsa dipolelo: Dihlopheng tsa bona barutwana ba nyalanya dikarolo tsa polelo.

Ho ingolla atikele ya bona ya koranta: E re barutwana ba ngole atikele ya koranta ya tlelase, e latelwe key a sehlopha pele ba ingolla ya bona.

Bukantswe: ebedisa bukantswe kamehla. Bokgoni ba morutwana bot la supa seo ba tlang ho se etsa.

Ela hloko:

Ha ho ntse ho sebetswa, neha moetapele dikarabo hore a kgone ho tataisa sehlopha ka nepo.

L Tema 1: Ho kgutlela sekolong

Kotara ya 1: dibeke 1–4

1 Re kereiting ya boraro jwale 2

Ho bua: Sebedisa se ka bonwang ho lepa hore pale e bua ka eng
Ho bala: Ho bala ho kopanetsweng(ho qoqa)
Hlakiso ya kutlwisiso
Kgetha mmokotaba wa se badilweng
Medumo: medumo ya didumannotshi o, i, a, e
Ho ngola dipolelo bukeng ya dihlakiso o sebedisa mantswe a hlahang lebokoseng la mantswe
Ho bala: Mantswe a bonwang

2 Ke kgutletse sekolong 4

Ho bua: Bua le metswalle ya hao ka dipapadi tseo o di ratang
Puo: Lenane la nteterwana, mabitsobitso
Ho ngola: Sebedisa mantswe ao o a fuweng ho ngola dipolelo bukeng ya hlakiso
Tlatsa tlhahiso leseding ka wena foromong
Ngola dipolelo ka seo o se ratang le hore metswalle ya hao ke bo mang
Puo: Etsetsa mabitsobitso a qalang ka tlhaku tse kgolo sedikadikwe
Ho ngola: Etsa phousetara

3 Letsatsi la tswalo la titjhere 6

Ho bala le kutlwisiso: Ho tshwana le ho leqephetshebetso 1
Puo: Ho hlophisa mabitso tlasa dihlooho tsa motho, sebaka kappa ntho
Medumo: ng, ph, hl, tjh, ny, ts

4 Lekunutu la takaletso ya mahlohonolo a letsatsi la tswalo 8

Ho ngola: Etsetsa motho ya kgethehileng ho wena karete ya letsatsi la tswalo
Ho bala: Bala buka-tsatsi ya Amo mme o bue le motswalle wa hao ka takatso ya sephiring ya letsatsi la hae la tswalo
Ho ngola: Ngola takatso ya hao ya letsatsi la tswalo mme o e ngole buka tsatsing ya hao

Boikgathollo: Ngola mabitso a metswalle ya hao kgwedding tseo e leng matsatsi a bona a tswalo

5 Letsatsi la dipapadi 10

Ho bua: Sebedisa se ka bonwang ho lepa hore pale e bua ka eng
Ho bala ho kopanetsweng(ho qoqa)
Medumo: q, tsh, ph, tl, ng, hl
Puo: Arola lentswe ka dinoko
Ho ngola: Sebedisa mantswe ao oa fuweng ho bopa dipolelo
Kutlwisiso: Ngola mesebetsi e boletsweng paleng

6 Letsatsi la boithabiso sekolong 12

Ho bua: Botsa metswalle ya hao ka dipapadi tseo e leng thatohatsi tsa bona; Di ngole tafoleng
Puo: Tatellano ya ditlhaku tsa nteterwana
Puo: Mabitsokgobokwa
Ho ngola: Ngola ka papadi ya thatohatsi
Ho ngola: Etsa phousetara ho phatlalatsa Letsatsi La Dipapadi

7 Pula ya dikgohola ka tsatsi la dipapadi 14

Ho bala: Ho tshwana le ho leqephetshebetso 1
Kgutsufatso
Medumo: th, ph, ny, tjh, kg

8 Ka mora tsatsi la dipapadi 16

Ho bua: Tshwantshisa se etsahetseng Letsatsing la dipapadi
Puo: Ngola dipolelo ho mmui Sebedisa mmapa wa mohopolo bakeng sa boithophiso

9 Ho tjha ha sekolo 18

Ho bala ho kopanetsweng: Ho tshwana le ho leqephetshebetso 1
Puo: Tatellano ya medumo le maemedi(etsetsa mantswe a bolelang batho ba bangata sedikadikwe)
Medumo: nk, th, ts, tsho, kg

10 Boipaballo mollong 20

Ho ngola: Nomora ditshwantsho ho bontsha tatellano e nepahetseng

Ho ngola: Ngola ka setshwantsho se seng le se seng

Puo: Sebedisa matshwao a puo dipolelong

Puo: Mabitsobitso, Sebedisa mabitsobitso dipolelong
Boikgathollo: Thusa rasetimamollo ho fumana tsela

11 Tsatsi la laeborari 22

Ho bala le kutlwisiso: Ho tshwana le ho leqephetshebetso 1
Medumo: Etsetsa mantswe a nang le modumo wa sh- paleng sedikadikwe

Puo: Kopanya dikarolo tse pedi tsa dipolelo ho bopa polelo mararane ka ho sebedisa lekopanyi "hobane" (ho bontsha lebaka)
Medumo: Sh qalong le qetellong ya mantswe

12 Re bala dibuka 24

Ngola ka boemo ba buka
Fumana mantswe a nang le morethetho
Ho bua: Rala matshwao mme o a hlalositse motswalle

13 Dintho tseo re di ratang 26

Ho bala le kutlwisiso: resipe
Medumo: oo, tsh, i, ng, ts
Boikgathollo ba ho kgetha se nepahetseng letotong

14 Dintho tseo re di ratang 28

Ho ngola: ho botsa metswalle dipotso le ho tlatsa foromo.
Ngola resipe eo o e ratang ka ho fetisisa
Puo: Ho kopanya dipolelo—moetsi le moetsuwa

15 Podi e kene sekolong sa rona 30

Tshwantshisa pale ya ha poti e ne e tliile sekolong
Medumo: pu, ng, hl, th, ny
Ho ngola: Nomora ditshwantsho ka tatellano e nepahetseng ya pale; Ngola polelo bakeng sa setshwantsho ka seng
Ngola buka ya dipale o sebedisa tempoleiti ya disejwa. Pale e be le qalo, bohare le pheletso.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Re thabetse ho ba kereiting ya boraro.

"**Dumelang** bana ba sekolo. Ke nna **Titjhere** Patel."

"Ke thabile hobane ke tla ba titjhere ya lona" ho rialo Mof. Patel.

"Re na le bana ba **batjha** ba babedi. Ke Piet le Lebo." Ho bua Titjhere.

Lebo ha a **tsebe ho tsamaya**. O sebedisa setulwana sa mabidi.

Re tshwanela ho mo thusa hore a tsebe ho tla sekolong.

Phaposing ya rona ya ho ithuta ho hlwekile.

Ho kganya kgotso. Ho na le phousetara leboteng,
e re hopotsang ka bohlokwa ba ho boloka sekolo
se hlwekile kamehla.

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.

Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole
dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

hlwekile	dumelang	kganya	tsebe	thata
bohlokwa	phaposing	kgotso	tsamaya	ithuta
kamehla	hopotsang	kgora	hopotsa	thuto

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e
kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Bana ba bala sehlopha sefe jwale?

Ba etsa sehlopha sa

Ke mang ya tlang sekolong ka setulo se nang le mabidi?

Hobaneng ho na le phousetara e kgolo leboteng?

Ke ho ba hopotsa

Ke bomang bana ba batjha sekolong?

Ke

le

Ha re etseng

Qoqela motswalle wa hao ka dipapadi tseo o di ratang.

Ha re ngoleng

Ngola mabitso a metswalle ya hao e mene ka ho latela ditlhaku tsa alfabete tafoleng e ka tlase.

1		3	
2		4	

Tlotlontswe

Etsa sedikadikwe mabitsong a tlamehang ho qala ka tlhaku tse kgolo.

Batla mabitso ao e leng mabitso a batho kapa mabitso a dibaka.

Jwale sebedisa mantswe a mahlano o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

Mabitso

dikausu	Mmesa	dieta	<u>durban</u>
Mofumahadi	jabu	sam	lebopong
patel	sontaha	pherekong	motsekapa
ntlo	baesekele	bese	polokwane
cape town			

Jwale qetella karete ka bowena.

Boikgathollo

Lebitso la ka ke _____.

Ke kereiting ya _____ . Ke lemo di _____.

Lebitso la motswalle wa ka ke _____.

Papadi eo ke e ratang ke _____.

Buka eo ke e ratang ke _____.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tse pedi, ka dintho tseo o di ratang le tseo o sa di rateng ka metswalle ya hao.

Blank writing area for the lion's story.

Mantswe a tlwaelehileng

kamora
hohle
bana

Boikgathollo

Sheba phousetara e bontshang bohlokwa ba ho hlwekisa sekolo. Bolella motswalle wa hao hore na phousetara e re, re etse eng. O ka eketsa dipolelo tse ding phousetareng ho bontsha tlhweko. Sebedisa mongolo wa hao o motle.

Se ka iketsa kokwana
ya ditshila.

E ba kokwana e hlwekileng.

Sekolo sa hao se dule se hlwekile kamehla.

Thonaka dipampiri.

Sebedisa moqomo wa matlakala.

Titjhere: Saena

Letsatsi

5

Ha re bueng

Shebang setshwantsho.
Ha re buisaneng ka sona.

Ha re baleng

Tsatsing lena, ke **letsatsi** la **tswalo** la **tijthere**. Kuku ya **tsatsi** la tswalo la hae e ne e na le dikerese tse **ngata**.

Kamora hore Mof. Patel a time dikerese tse kukung, re ile ra bina pina ya takaletso ya mahlohonolo a letsatsi la tswalo.

Re file tijthere dimpho tse ngata: dipalesa, watjhe le mokotlana. Re ile ra ngola melaetsa e monate. Melaetsa e ne e mo lakaletsa mahlohonolo dilemong tse tlang.

Re ile ra ngola mabitso a rona ho Alemanaka ya matsatsi a tswalo.

Letsatsi la tswalo la Mosi le ka Hlakubele. Ati yena letsatsi la hae la tswalo le ka Phupjane. Thabo yena o hlahile ka Mmesa.

Ha re ngoleng

Araba dipotso tse latelang. Hopola ho sebedisa tlhaku tse kgolo le kgutlo qetellong ya polelo.

Ke mang ya neng a keteka letsatsi la tswalo kajeno?

Ke mang a tla be a na le moketjana wa letsatsi la tswalo hwetla?

Na Bongi o tla kgona ho ba le moketjana wa ho sesa mohla tsatsi la hae la tswalo? Hobaneng?

Tlotlontswe

Bala mantswe, mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

letsatsi	ngola	bohloko	mpho	watjhe	monyaka
molaetsa	lengole	hlompha	dimpho	tjhesa	monyadi
mabitsa	lengolo	hlola	phomola	tjheha	monyako

Ha re ngoleng

Sebedisa mantswe ana o a ngole dikareteng tse nepahetseng.

dieta

Durban

setulo

Greentree

sekolo

pene

Jabu

Polokwane

Cape Town

Motho

Ntho

Tulo

Ha re etseng

Etsetsa motho eo o mo ratang karete ya letsatsi la tswalo.

Ngola molaetsa wa bohlokwa kapele ho karete. Ngola ka hodimo ho setshwantsho.

Jwale, ngola molaetsa wa bohlokwa ka hare ho karete.

Ha re ngoleng

Bala buka ya Amo ya lenane la diketsahalo tsa letsatsi ka leng, ebe o buisana le motswalle wa hao ka lekunutu la seo Amo o se labalabelang letsatsing la hae la tswalo.

Lenane la diketsahalo

21 Hlakubele 2015

21 Hlakubele 2012: Ha ke ba dilemo tse robedi, ke batla mokete wa tswalo o kgethehileng le mpho.

Ha ke batle dibapadiswa. Ha ke batle letho. Ke batla ntate a tle hae ka tsatsi la ka la tswalo hore a tle a nkise papading ya bolo.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Jwale ngola diketsahalo tsa letsatsi ka leng bukatsatsing ya hao.

Lenane la diketsahalo

Letsatsi

Mantswe a tlwaelehileng

kamora
tswalo
bona

Boikgathollo

Tlatsa mabitso a metswalle ya hao, kgwedi le matsatsi a bona a tswalo.

ALEMANAKA YA MATSATSI A TSWALO

Pherekgong

Hlakola

Hlakubele

Mmesa

Motsheanong

Phupjane

Phupu

Phato

Lwetse

Mphalane

Pudungwane

Tshitwe

Titjhere: Saena

Letsatsi

9

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

"Re tlameha ho thusa ka letsatsi la dipapadi", ho rialo titjhere.

Lebo a re "Nna ke tla **ngola lengolo** le **memelang** batho **moketeng** wa dipapadi."

"Ke tla etsa dithungthung, ke tlo di rekisa" ho rialo Bongi.

"Nna ke tla **thusa Jabu** ho **tshela** dithungthung **ka diphuthelwaneng**:"
ho rialo Amo.

"Ke tla ema pheletsong ya mola wa tlhoho ke bone hore ke mang ya hlolang", ho rialo Molemo.

"Ke tla ema hekeng ke bontshe bomme le bontate moo ba tla leba teng", ho rialo Mosi.

Ha re ngoleng

Arola mantswe a latelang ho latela medumo ya ona.

Pele

Kahare

Kantle

Kamorao

Dipakeng

Katlase

Maamany

Ngola mantswe a ka hodimo ho latela lenane la ditlhaku tsa alfabete.

1		4	
2		5	
3		6	

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

ngola	tlameha	hlatswa	phala	qapa	bontsha
lengolo	tlama	diphahlo	pheha	qoqa	tsheha
ngwana	tlatsa	hlola	phema	leqephe	tshola

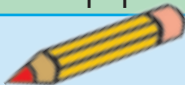

Ha re ngoleng

Sheba lenane la mosebetsi e tlamehang ho etswa.

Ngola lebitso la ya tla etsa mosebetsi. Bolela hore mosebetsi o tla etswa pele ho tsatsi la dipapadi kapa ka tsatsi la dipapadi.

LETSATSI LA
DIPAPADI

Ke mosebetsi wa eng?	Ke mang ya tla etsa mosebetsi?	Mosebetsi o tla etswa pele ho tsatsi la dipapadi kapa ka tsatsi la dipapadi?
Ngola lengolo.	Lebo	Pele
Etsa dithungthung.		
Tshela dithungthung.		
Ema pheletsong ya mola.		

Ha re etseng

Botsa metswalle ya hao e meraro hore dipapadi tseo ba di ratang haholo ke dife.

Lebisto	Palesa			
Papadi eo o e ratang	bolo			

Ha re ngoleng

Ngola dinomoro dihlopheng tsa mantswe ho bontsa tatelano ya ditlhaku tsa alfabete.

1	bana
3	bona
2	bina

	fana
	fihla
	fumana

	manala
	moruti
	metsi

Ha re ngoleng

Kopanya mabitso ana.

mosuwe	+	hlooho	=	mosuwehlooho
buka	+	ntswe	=	
metsi	+	maphodi	=	
kolobe	+	moru	=	

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tse tharo ka papadi eo o e ratang.

Mantswe a
tlwaelehileng

qhoma
qhala
qhoba

Boikgathollo

Thusa Lebo ho etsa phousetara ka letsatsi la dipapadi. Ngola lebitso la sekolo. Etsa setshwantsho hodima phousetara ho bontsha se tla etsahala ka tsatsi la dipapadi. Kenya ditaba tse ding tse hlokahalang. Ha o qeta, bontsha motswalle wa hao phousetara.

Sekolo

Tsatsi la dipapadi

Ithabiseng sekolong ka Moqebelo wa la 5 Hlakubele.

Nako: 10:00

Titjhere: Saena

Letsatsi

13

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Bohle re ne re nyakalletse ka letsatsi la dipapadi. E ne e le letsatsi le monate le futhumetseng la hlabula.

Bomme le bontate ba ne ba bina. Re ne re matha re tlola. Motho ka mong o ne a thabile haholo.

Ho sa le jwalo pula ya tsholoha. Letolo le ne le thwathwaretsa. E nele hoo bohle re ileng ra koloba, ra hatsela marikgweng a rona a makgutshwane. Moya wa foka wa tabola diphousetara tsa rona. Ra mathela phaposing ya ho ithutela ra ema hanyane. Ha pula e emisa bohle ra ya malapeng.

Ha re ngoleng

Etsa mola ho bontsha mantswe a tshwanang ka moelelo.

moshemane		thaba
nyakalla		kwata
kgena		bua
qoqa		moshanyana

Tlotlontswa

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

tjhaba	phola	thaba	nyanyaka	sekgohlola
tjhabile	phodile	matha	nyakalletse	dikgohola
tjhesa	pholla	marantha	nyorwa	dikgohlo

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Ke eng e ileng ya senya mokete o motle wa dipapadi?

Batho bohle ba ile ba mathela ho kae?

Ha o nahana ba ne ba ile ba mamela tsa bolepi? Hobaneng?

Ngola sehlooho sa pale ena.

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso
ka ketsahalo ya tsatsi la
dipapadi ha pula e ena.

Ha re ngoleng

Ngola seo ba se buang o sebedisa ditsejana.

Boemo ba mmuwa

Pula e qala ho
na.

Ann o itse, "Pula e qala ho na."

Nka matha
kapele.

Jabu o itse, "

Bongi o itse, "

Ke rata o
bapala netebolo.

Kena ka tlelaseng ho
fihlela pula e sa.

Titjhere o itse, "

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tse tharo ka tse etsahetseng ka tsatsi la dipapadi.

Mantswe a
tlwaelehileng

bina
haholo
monate
theoha

Boikgathollo

Thusa ho itokisetsa letsatsi la dipapadi. Ngola mehopolo ya hao lebokosong le latelang.

Lebelo la kgaba le lehe
* hopola:
- mahe a bedisitsweng
- dikgaba

Letsatsi le
nako?

Hopola

Ho lokisetsa tsatsi la dipapadi

Re ka etsang
ha pula e
ka na?

Seo re tla se ja?

Ke mang ya tla thusa?

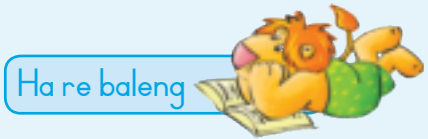
Titjhere: Saena

Letsatsi

17

Ha re bueng

Ha re baleng

Tsatsing lena ha re le sekolong, re
utlwile monko wa mosi.

Lolo, ntja ya rona, ya qala ho fofonela
moo monko o leng teng. Ke monko wa
eng oo?

Re ne re batla ho tswa re ilo bona,
empa titjhere a re hanela.

Re ile ra tlameha ho ema mmoho
moleng ka tlasa sefate. Yaba re bona
sekolo se tjhang. Titjhere a founela
nomoro
ya 10177.

Banna ba tshelletseng ba ditimamollo
ba fihla ba tlile ho tima mollo. Ba ne
ba ena le mabanta a maholo le dilepe.
Ba ne ba rwetse dihelemete.

Ba tlile ka kolo ya setimamollo e
kgubedu. Ba sebedisitse lethopo
le letelele le letenya ho tima mollo.
Sekolo sa rona sa tshireletseha.

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe mantsweng a ka lebokoseng a bolelang batho ba fetang bonngwe.

nna rona bona yena rona wena
ba ya lona ya ka o

Maemedi

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe lentsweng le nepahetseng.

Bongi ke ba mampodi.

O a ba matha.

Matitjhere ba a bina.

Ba ile isa sekolong.

O a ba bala.

Tlotlontswe

Bala mantswa. Mamela medumo.

Jwale sebedisa mantswa a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

matha	monko	kgohlo	tshosa	letsetsa
mathela	nko	dikgohlopo	tshoha	letsetse
mathisa	nku	kgolo	tsholla	letsatsi

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Ke eng e neng e tjha?

Ke

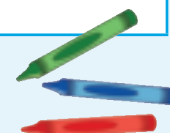
Ke bomang ba timmeng mollo?

Hobaneng titjhere a hana ha bana ba tswa monyako?

Hobane

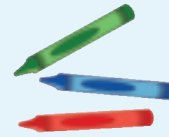
Nomoro ya founu ya setimamollo ke mang?

Ha re etseng

Ngola dinomoro ditshwantshong tsena ho latela tatellano ya diketsahalo.

Ha re ngoleng

Ngola polelo e le nngwe ka setshwantsho.

Ha re ngoleng

Kenya matshwao a nepahetseng.

Sebedisa letshwao la potso

kapa makalo

kapa kgutlo

Thodisa lerata leo

!

Bana ba timme mollo jwang

Thusa, sekolo se a tjha

Ba timme mollo jwang.

Ke bomang ba ileng ba fihla

Mantswe a tlwaelehileng

lerata
mosi
metsi

Mabitso

Tlotlontswe

Etsa mola ka tlasa mantswe a qalang ka tlhaku e kgolo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

Palesa

tumi

Pherekong

katse

hlakubele

cape town

amo

mantaha

bapala

laboraro

senqanqane

polokwane

east london

johannesburg

letsatsi

molemo

jabu

pene

labohlano

hlakola

Boikgathollo

Thusa boraditimamollo ho fumana tsela e yang ntlong e kgubedu, e tala le e tshehla. Sebedisa pensele ho fumana tsela.

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Fumana, o etse sedikadikwe mantsweng a nang le modumo wa **ts** le **kg**.

O ne a sa dumellwa ho kena ka hara laeborari.

Ha re ngoleng

Nyalanya mantswe a ka letsohong le letshehadi le a ka letsohong le letona ho qetela polelo.

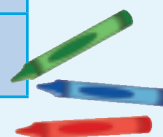
Ati ha a ya sekolong hobane		ke batla ho ya ngakeng.
Ke apere jase hobane ke		pula e a na.
Ke kula haholo		hatsetse.
Ke bapetse ka ntle hobane		ho sa bate.

Tlotlontswa

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

motswalle	kganna	nka	qoqa
mollo	monna	nko	qeta
sello	senna	nku	qeka

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Hobaneng ho ne ho le thata ho Lebo ho kganna setulwana sa mabidi?
se
Hobaneng Rob a ne a sitwa ho fihlela rakeng e hodimo?
hobane
Hobaneng Bongi a nka buka ya ho pheha?
o rata
Hobaneng Lolo a dutse ka ntle?
o rata

Ha re etseng

Ngola sehlooho sa buka eo o kileng wa
e bala mme wa e rata.

Mongodi:

Etsa setshwantsho ho bontsha hore buka e
bua ka eng.

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tse tharo o bolele seo o se ratang ka buka ena.

Ha re ngoleng

Nyalanya lentswe le ka lebokoseng le lesehla, le lentswe le ka lebokoseng le bolou la modumo o tshwanang.

buka	solla
sotha	tuku
fofa	qoqa
mollo	foka

loma	loka
rola	noko
roka	lona
noka	roma

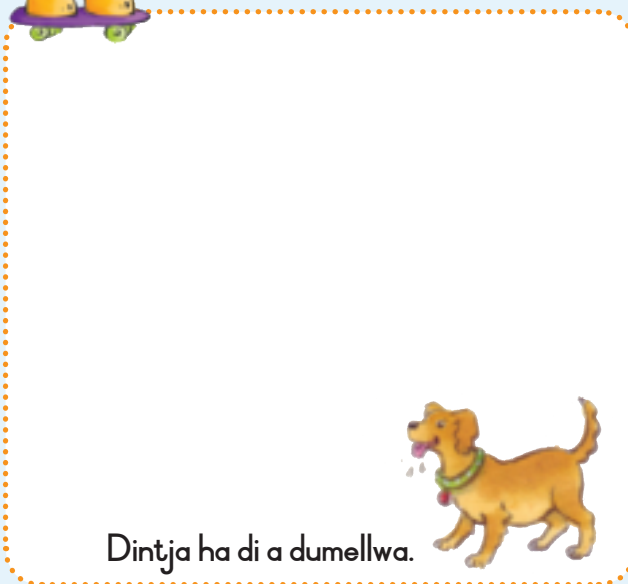
Mantswe a tlwaelehileng

mollo
monate
ngata
monna

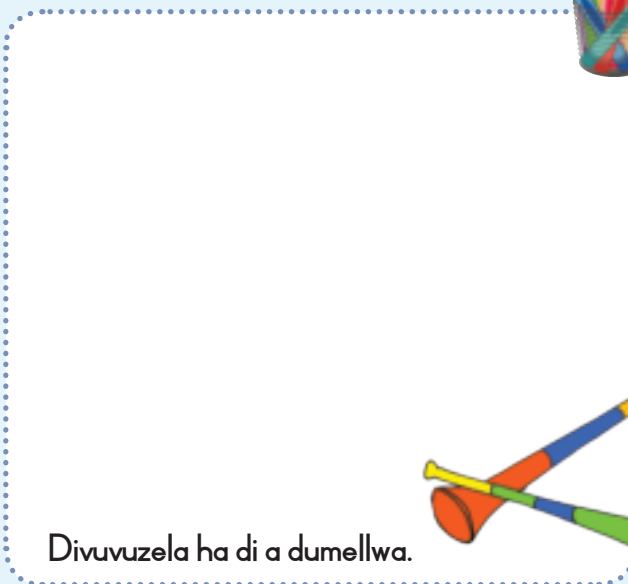

Boikgathollo

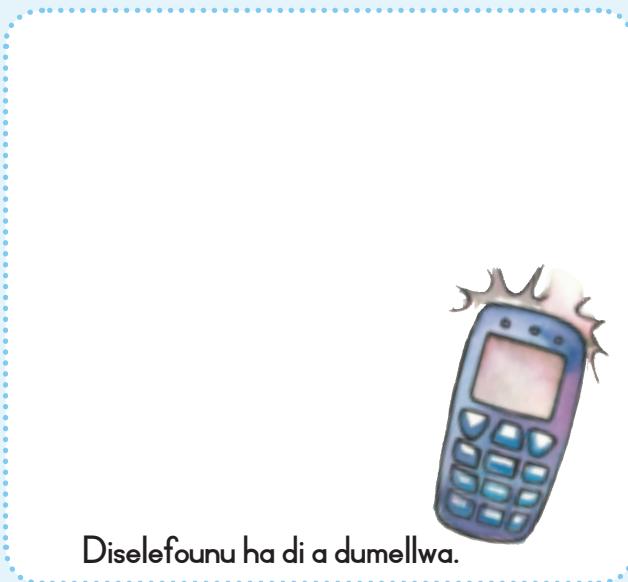
Taka matshwao a melao e latelang. Hlalosetsa motswalle wa hao ka matshwao ana.

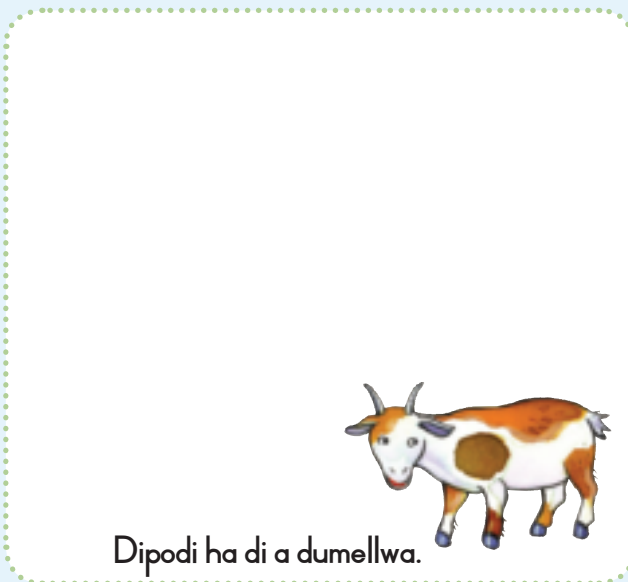
Dintja ha di a dumellwa.

Divuvuzela ha di a dumellwa.

Diselefounu ha di a dumellwa.

Dipodi ha di a dumellwa.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho
o bue ka seo o se
bonang.

Bongi o ruta metswalle ya hae ho etsa dithungthung.

Ha re baleng

Ho etsa dithungthung

Tseo o di hlohang

Kgaba tse 2 tsa oli

Halofo ya kopi ya poone

Letswai

Tseo o tlamehang ho di etsa

Tshela oli ka pitseng.

Tshela poone ka pitseng.

Beha **pitsa** setofong se **tjhesang**.

Hlokomela o se tjhe.

Mamela poone ha e **qhoma**.

E etsa lerata "qhu-qhu-u"

Ha e **qetile** ho qhoma, bula pitsa. Tshela letswai, tima setofo.

Dula fatshe o je.

Ha re ngoleng

Fumana mme o etse sedikadikwe karabong e nepahetseng.

O hloka oli e kae?

- A Kgaba e kgolo e le nngwe
- B Kgaba tse kgolo tse pedi
- C Dikgaba tse tharo tse kgolo

O hloka eng hape?

- A Poone
- B Poone le letswai
- C Panana

O tseba jwang ha poone e qhomisitsweng e butswitse?

Hobaneng o tlameha ho itlhokomela ha o pheha?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

oli	Phehilweng	poone	pitsa	tshela
kopi	qhomisitsweng	phoofolo	pitseng	tshepa
kofi	tjhesitsweng	sephooko	setsing	tshepiso

Ha re ngoleng

Tatso ya tsona e jwang? Fumana mme o etse sedikadikwe karabong e nepahetseng.

A	tswekere
B	bodila
C	baba
D	letswai

A	tswekere
B	bodila
C	baba
D	letswai

A	tswekere
B	bodila
C	baba
D	letswai

A	tswekere
B	bodila
C	baba
D	letswai

Lebitso la hao ke mang.	letsatsi leo o le ratang la beke.	dipapadi tseo o di ratang.	buka eo o e ratang.
Lebitso la ka			
Lebitso la motswalle wa ka			
Lebitso la motswalle wa ka			

Ha re ngoleng

Etsa mola o kopanyang polelo e kholomong e bolou le e kholomong e tshehla.

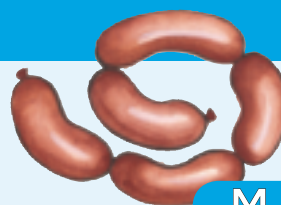
Pula e batla ho na.	Ke letseditse boraditimamollo.
E ka ka ho tla bata.	Ka seha dilae tsa bohobe.
Ke ne ka tla ya bapala bolo.	Ka mo etsetsa karete ya letsatsi la tswalo.
Bese e ne e tjha.	Ka nka dieta tsa ka tsa bolo.
Katse e ne e le sefateng mme ya hloleha ho theoha.	Ka nka lere e telele.
E ne e le letsatsi la motswalle wa ka la tswalo.	Ka nka sekgele ho ya sekolong.
Ke ne ke batla ho etsa disamentjhisi.	Maru a thibile.
Bana ba bina hamonate.	Ke nka jeresi.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

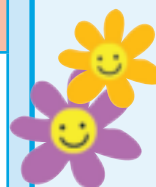
Tlatsa dikgeo ka tseo o di ratang. Botsa metswalle ya hao e mmedi ka dintho tseo ba di ratang.

Mantswe a tlwaelehileng

neng
wena
moqebelo
Sontaha

dijo tseo ke di ratang.	lenaneo leo ke le ratang TV kapa seyalemoeng.	Matho eo re mo ratang?

Ngola resepe ya hao.

Boikgathollo

Resepe ya _____

Ntho eo ke e hlohang _____

Seo ke lokelang ho se etsa _____

Titjhere: Saena

Letsatsi

29

Ha re bueng

Ha re baleng

QALONG YA PALE

Re ne re sebetsa ka thata tsatsing lena. Ha re ntse re bala, re ngola dibukeng, Bongi o ile a re ba utswitse dijo tsa hae tsa motsheare, empa ha re a bona motho a kena ka tlelaseng.

BOHARENG BA PALE

Amo a re buka ya hae e tabohile, leha re sa ka ra bona motho ya ileng a e tshwara. Ha morao sehlopha sa dipalesa sa titjhere sa nyamela. Re ile ra makala hore ho etsahetseng

Yaba re bona motho ya entseng seo. Hobane terata e ne e phunyhile, podi e kgolo e ile ya kena sekolong. E ne e lapile mme ya ja tsohle tseo e ileng ya di fumana.

SEPHETHO SA PALE

Lolo, ntja ya rona e ile ya e lelekisa. E e lelekisitse sebaka se fetang khilometara e le nngwe.

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso ya podi e tjhakelang sekolong.

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

pula	lengole	thonaka	senya	fihla
puso	lengope	thomo	benya	fehla
puo	lengolo	thoba	tenya	fahla

Ha re ngoleng

Araba dipotso tse na. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Bolela dintho tse tharo tse jelweng ke podi.

1.

2.

3.

E kene jwang sekolong?

Ke mang ya ileng a tebela podi?

Ngola sehlooho se monate sa pale ena.

Ha re ngoleng

Ngola ditshwantsho ka tatellano. Jwale ngola dipolelo ka setshwantsho se seng le se seng.

Boikgathollo

Ngola pale ya hao. Pale ena e tlamehile e be le qalo, bohare le pheletso. Kopa metswalle ya hao hore e o thuse. Jwale o tshwanela ho ngola buka ya hao. Seha leqephe le latelang la buka. Seha moo ho entsweng matheba. Mena leqephe moo ho nang le matheba. Ngola lebitso la hao ka tlasa sehlooho sa buka hobane o mongodi wa buka. Taka setshwantsho leqepheng le ka ntle. Jwale ngola pale ya hao bukeng ena.

BOKANTLE BA BUKA

DITABA TSA MONGODI

Ngola lebitso la hao

Dilemo tsa hao

Moo o dulang

8

MOHATO WA 8: saha maling o tshlang ka mola kamoo bohae kanta setshwantsho

BOKANTLE BA BUKA

Etsa setshwantsho mona.

Ngola lebitso la buka mona.

Ngola bitso la hao (o mongodi).

1

MOHATO WA 1: mola maling o tshlang ka mola

5

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

7

Ngola bohare ba pale ya hao monale leqepheng la 5.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qala ho ngola pale ya hao mona ebe o ya leqepheng la 3.

2

Taka setshwantsho mona.

Qetella ya pale ya hao mona.

7

3

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

9

Ngola se etsahetseng pheletsong ya pale ya hao.

Taka setshwantsho mona.

L

e

n

a

n

e

o

Tema 2: Lelapa le metswalle

Kotara ya 1: dibeke 5–10

17 Motswala eo ke mo ratang haholo 36

Ho bua: Sebedisa se bonwang ho lepa seo pale e buang ka sona
Ho bala le kutlwisiso: Bala lengolo le tswang ho Dumi ho ya ho Bongji; Hlokomela aterese le tumedisio; Kutlwisiso mmokotabeng
Medumo: tsh, ng, t, ile, hl

18 Motswala 38

Ho bua: Bua ka dipapadi tse fapaneng tseo o di bapalang; Na ho na le tse kotsi? Mehlala
Ho ngola: Ngola lengolo; Bolela seo o se etsang sekolong mme o fane ka ditaba tse itseng
Rala setshwantsho sa sefate sa lelapa la heno; Ngola mabitso a ditho tsa lelapa la heno (mabitsobitso)

19 Tjhakelano ya lelapa 40

Ho bua: Bua ka setshwantsho mme o lepe hore ho tla etsahala eng paleng
Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)
Medumo: kg, tjh, tl, tsw, ts, th

20 Ke etela motswala 42

Ho ngola: Etsa karete ya ho lakaletsa eo o mo tsebang ya kulang ho fola ka potlako
Puo: Ho fetolela dipolelo ho lekgahe letlang ho hlaha ho lekgahe lejwale o qala ka Hosane
Ho ngola: Ngola se etsang o ikutlwe o thabile, o hloname, o kgenne, o tshohile
Ho bua: Tereisa meizi ho fumana tsela mme o o hlalose molekane wa hao ka ho bua ho leba habo Dumi

21 Ra ba ra fihla 44

Ho bala le kutlwisiso (Moqoqo)
Ho ngola: fumana mantswe paleng mme o a kenye sebakeng sa medumong e nepahetseng
Medumo: hl, tl, tlh, th, ng, tjh

22 Seo re se entseng mmoho 46

Ho bua: Etsa tshwantshiso e itshetlehleng hodima pale
Ho ngola: Sebedisa matshwao a puo dipolelong
Ho ngola: Ngola dipolelo hape ka lekgahe lefetile o qala ka Maobane
Bapala papadi ya mantswe o sebedisa mantswe ao o ithutleng oona ho fihlela mona

23 Popi e lahlehileng 48

Ho bala le kutlwisiso: Bala pale mme o arabe dipotso
Medumo: Etsetsa mantswe a qetellang ka i le ng sedikadikwe
Medumo: bo, ile, po, tswe, ane

24 Ho fumana dintho 50

Ho ngola: Kolokisa ditshwantsho ka nepo ho phetha pale
Ngola polelo bakeng sa polelo ka nngwe
Ho ngola: Nyalanya maetsi a lekgahe lejwale le lekgahe lefetile
Boikgathollo: Fumana diphapang (ditlhaloso)

25 Tumi o a lahleha 52

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)
Medumo: le, tsw, th, ng, a
Puo: Maetsi le makgahe, maobane, kajeno, kappa hosane

26 Boipaballo mebileng 54

Ho ngola: Ngola pale ka mohla o neng o lahlehile
Puo: Tatellano ya mantswe
Ho ngola: Nomora dipolelo ho bontsha tatellano ya pale
Ho bua: Tereisa meizi ho fumana tsela mme o nehe molekane wa hao ditaelo tsa ho tsamaya ka ho bua

27 Mokete wa letsatsi la tswalo la ntemoholo 56

Ho bala le kutlwisiso: Bala memo ya ho keteka letsatsi la tswalo.
Medumo: nkg, kg, ba, se, tle
Ho ngola: Bopa dipotso tse qalang ka mantswe ke mme a felle ka letshwao la potso

28 Mekete 58

Ho bua: Tsamaisa phuputso; Botsa dipotso tsa ho mme o tlatsedikarabo tafoleng
Puo: Qolla maetsi a lekgahe lefetile
Puo: Nyalanya makgethi a lekgahe lejwale le lekgahe lefetile
Puo: Ngola dipolelo ka lekgahe lefetile o qala ka Maobane
Puo: Tatellano ya nteterwana
Ho ngola: Ngola memo ya letsatsi la tswalo

29 Lelapa le phetseng hantle 60

Ho bala le kutlwisiso: Bala ya Jabu
Medumo: j, hl, bo, ba, le, th, tjh, ny
Medumo: Kgetholla mantswe ho ya ka mabokose a modumo a nepahetseng

30 Bophelo bo botle 62

Tlatsa nako ya diketsahalo tse fapaneng ya Jabu
Ho ngola: Ngola dipolelo ka lekgahe lefetile ka seo o se entseng maobane; Qala ka "maobane"
Ho ngola: Phethela o bolela seo o tlang ho se etsa beke e tlang
Ho bala: Bala seomotswalle wa hao a se ngotseng mme o bone hore na le tlo etsa dintho tse tshwanang
Bapala papadi ya snakes and ladders; Seha papadi ena kamorao bukeng ya hao

31 Pale ya nkgono 64

Ho bala le kutlwisiso: Bala pale ka pitsa ya nkgono ya letsopa
Medumo: ts, hl, tsh, kg, ng

32 Pale ya lelapa 66

Ho bua: Tshwantshisa pale ya pitsa ya letsopa
Ho ngola: Nomora dipolelo ka tatellano e nepahetseng ya diketsahalo tsa pale
Ho ngola: Lokisetso ho ngola pale ka ho sebedisa mmapa wa monahano
Ho ngola: Ngola buka ya dipale o sebedisatempoleiti ya disejwa; Pale e be le qalo, bohare le pheletso.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

1129 Ramarumo Street
Mofolo Village
P.O. Dube, 1800
5 Hlakubele 2015

Ati ya ratehang

O tsohile jwang, motswala?

Ke o hlolohetswe haholo motswala. Ke hopola mohla o neng o re tjhaketse ka phomolo ya dikolo. Ho ne ho le monate haholo ha re bapala mmoho, re ya sedibeng ho ya kga metsi. Ke hopola re hlwelletse sefateng sa diperekisi, ke ne ke qala ho hlwa sefate, ke tshohile haholo. Wena o nkgothatsa, ka ba ka qetella ke kga diperekisi le nna.

Jwale dikolo di butswa, re qadile ho itokisetsa mmimo wa setso. Nna ke a qoqopela. Kgaitsemi ya ka Thabo, o letsa meropa. Tlhodisano ya mmimo wa setso e ka Labone la beke e tlang. Nka thaba ha o ka ba teng tlhodisanong eo.

Nka thaba ha o ka re tjhakela hape ha dikolo di kwalwa.

Motswala wa hao,

Tumi

Ha re ngoleng

Bala lengolo ebe o araba dipotso tse latelang. Lentswe la pele le qale ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella ka **kgutlo**.

Mantswe a tlwaelehileng

bitsitse
botsitse
shebile

Ke mang ya ngotseng lengolo lena?

O ngoletse mang?

O ngotse lengolo ka letsatsi lefe?

O mo ngoletse ka eng? Ngola dintho tse pedi tseo a mo ngoletseng ka tsona.

Tumi o tla etsang tlhodisanong ya mmimo?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

hlwa	hlwelletse
tshoha	tshohile

tjhaka	tjhakile
hopola	tsamaile
bapala	ratile

sedibeng	tantsha
sekolong	tidinya
sefateng	itumeleng

Ha re etseng

Bua le motswalle wa hao ka tse ding tsa dintho tseo o di etsang ha o bapala le bana ba bang. Na o bapala papadi tse tshabehang? Qoqa ka taba tseo o nang le tsona ka ba lelapa la heno le sekolo seo o se kenang.

Ngolla motswala wa hao lengolo. Qoqa ka seo o se etsang sekolong le ka ba lelapa la heno.

Ha re ngoleng

Kenya aterese ya hao

Ngola letsatsi la kajeno

Motswala ya ratehang

Ka lerato,

hao

Kenya lebitso la

Letsatsi:

Boikgathollo

Etsa sefate sa mothapo wa ba lelapa la heno.

Titjhere: Saena

Letsatsi

39

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Mme wa Itu o a kula, o **sepetlele**. Ati le mme wa hae ba ya **sepetlele** ho ya mmona. Ba **tsamaya** ka tekesi. Ba nkile mofao wa **ditholwana** le **senomaphadi** ho ya neha mokudi.

Ati o thabetse ho ya **tjhakela motswala** wa hae, Itu. O nkile diaparo tse ntle tseo a tla di apara. O **tshwaretse** motswala dimpho tse **ngata**. Ba **tjhaka** nako e **kgutshwanyane**.

Ba **kgutlela** hae ka tekesi. Ba tla kganna bosiu ha kgwedi e kganya.

Hosane Itu le Ati ba tla bapala le bana ba bang nokeng.

Ha re ngoleng

Araba dipotso tse latelang. Lentswe la pele le qale ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella ka **kgutlo**.

Ati o ya kae?

Ati o tsamaya le mang?

Hobaneng ba ilo tjhakela Itu?

Ati o thabetse ho tjhakela mang?

Ba tla tsamaya ka eng?

Ba kgutlela hae jwang?

Mantswe a tlwaelehileng

sepetlele
tjhaka
tsamaya

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

tsamaya	tlosa	kgutswanyane	tjhakela	tholwana	kgona
letsatsi	tlola	motswala	tjhaka	thola	kgoho
tsoha	tloha	motswadi	tjhaba	thoko	kgotso

Ha re etseng

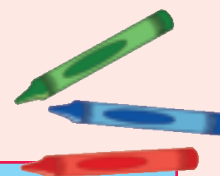
Etsetsa mokudi karete ya takaletso ya bophelo bo botle. Ngola molaetsa wa bohlokwa leqepheng la pele la karete. Ngola ka hodimo ho setshwantsho. Ngola molaetsa wa takaletso ya ho fola ka hare ho karete.

Ha re ngoleng

Ngololla dipolelo tsena. Qala ka **hosane**.

Lekgathe letlang

Ke ja dijo.

Hosane ke tla.

Ke ya ho Itu.

Hosane ke

Ke bapala le Itu.

Hosane ke tla

Re tsamaya ka tekesi.

Hosane re tla

Ha re ngoleng

Ngola polelo o bolela hore ke eng e etsang hore o thabe, o sarelwe, o kgene, o tshohe.

Ke eng se etsang hore o thabe?

Ke eng se etsang hore o sarelwe?

Ke eng se etsang hore o halefe?

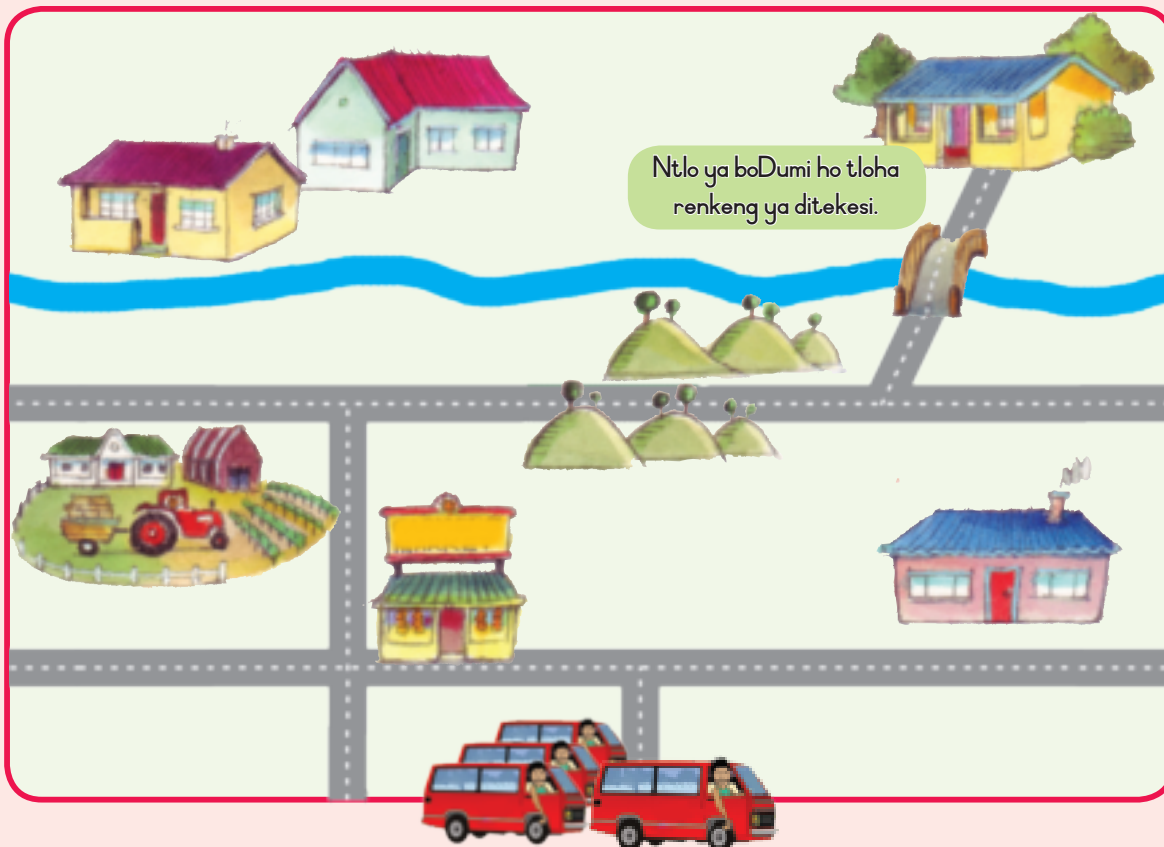

Ke eng se etsang hore o tshohe?

Boikgathollo

Bolella motswalle wa hao ka tsela e yang habo Ati. Mo hlalose hore ba thinyetse ka letsohong le letshehadi le le letona neng.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Qetellong tekesi ya fihla habo Itu. E **fihlile** bosiu ka hora ya borobedi. "Ra ba ra fihla," ho rialo Ati.

Ati o ile a thaba haholo, ha a bona **motswala** wa hae. "Dumela Itu," ho rialo Ati.

Tlo o tlo bona **mekudubete** nokeng. "Tjhe, tjhe bo" ho rialo mme wa Itu, "Le lokela ho ja pele."

"Ke batla ho hlwella sefateng sane sa diperekisi," ho hweletsa Ati.

"Tjhe bo, o ke ke be wa hlwella sefateng. Ke bosiu, o lokela ho dula fatshe o je," ho hweletsa mme wa hae.

Ha re ngoleng

Araba dipotso tse latelang. Lentswe la pele le qale ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella ka kgutlo.

Tekesi e fihlile ka nako mang habo Itu?

Itu o ne a batla ho etsang pele?

Na e ne e le kgopolo e ntle hore ba bapale nokeng bosiung boo? Hobaneng?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.

ngola	hobaneng	tjhaka
ngata	mangoleng	tjhelete
ngwapa	ditsebeng	motjhine

Mantswe a tlwaelehileng

thaba
fihla
habo

Ha re ngoleng

Bala mantswe. Mamela medumo.
Jwale sebedisa mantswe a mahlano a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

letheba	tlhafu
lerothodi	tlhware
sefutho	tlhapi

batla	hlapa
tlama	hloma
tlala	hlola

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso ya Itu le Ati moo ba bapalang. Bontsha mme wa Itu moo a kgalemelang Itu le Ati hore ba je dijo pele ba ilo bapala.

Ha re ngoleng

Ngololla polelo tse latelang o sebedisa matshwao a puo a nepahetseng.

bongi le ati ba bapala ka moqebelo

o dilemo di tshelala ka kgwedi ya phupu

Ha re ngoleng

Ngololla dipolelo tsena, qala ka **maobane**. Sebedisa mantswe ana ho o thusa.

Lekgathe lefetile

ke ne ke le

ba ne ba le

phehile

bakile

bapetse

Ke sekolong.

Maobane ke ne ke le sekolong

Ke bapala le motswalle wa ka.

Maobane ke

O pheha lehe.

Maobane ke

O baka kuku.

Maobane o

Re sekolong.

Maobane re ne

Boikgathollo

Re mathela habo Itu.

Ke mang ya tla fihla habo Itu pele? Nka sente o e bidikise. Ha o fumana sente ka botoneng tsamaya mehato e mmedi ho ya pele. Ha ho hlaha ka botshehading o ka tsamaya mohato o le mong ho ya ntleng ya bo Itu. Ya tla fihla habo Itu pele ke mohlodi. Ha o fihla lentsweng, o tshwanela ho bala lentse. Lentsweng le leng le le leng la mantswe ana ho na le lentse le atisang ho sebediswa. Sheba hore ke mantswe a makae ao o ka a balang ka katleho.

Mantswe a atisang ho sebediswa.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Bala pale o etse sedikadikwe mantsweng a qetellang ka -la, le -ng.

Ke nna Ati. Ke thabetse ho fihla ha boAmo. O ile a nneha mpho e ntle ya popi. Ke e rata haholo. Ke ile ka e pepa ka kobo ya yona.

Re kgutletse hae ka tekesi. Ha re le tseleng, pula ya qala ho na. Ho ile ha qala ho bata, yaba mme o mphuthela ka kobo ya hae, hore ke futhumale.

Re mathile ho tloha ditekesing ho ya hae. Ha re fihla ka fumana hore popi ya ka ha e yo. Ke ile ka utlwa bohloko haholo. Ka ba ka hopola ho kgutlela tekesing ho ya e batla. Ka qala ho lla.

Ka mora nako e kgutshwanyane, ka e fumana hona ka tlung, e phuthetswe ka kobo ya yona. Ke ile ka thaba haholo.

Ha re ngoleng

Bala pale ebe o kgetha karabo e nepahetseng.

Ati ke eng?

A

Ati ke ngwanana

B

Ati ke moshanyana

C

Ati ke popi

Mantswe a
tlwaelehileng

fumane
hae
lahlehile
pula

Pale ena e bua ka eng?

A

Ati o bapala le motswalle

B

Ati o matha puleng

C

Ati o lahlehetswe ke popi

Boemo ba lehodimo bo ne bo le jwang paleng?

A

Ho ne ho tjhesa letsatsi lohle.

B

Ho ne ho tjhesa, ha bata le pula e ana.

C

Pula e nele letsatsi lohle.

Araba dipotso tse latelang.

Ati o ile a ikutlwa jwang ha a nahana hore popi e lahlehile?

O tsebile jwang?

O fumane popi ya hae hokae?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

bonolo

phuthet**swe**

lahlehile

popi

fumane

bosiu

romet**swe**

tsebile

pota

qabane

botle

thabet**swe**

utlwile

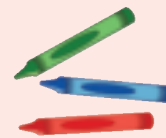
mohopolo

amane

Ha re etseng

Beha ditshwantsho ka tatellano e nepahetseng:

Ha re ngoleng

Ngola polelo e le nngwe ka setshwantsho se seng le se seng.

Ha re ngoleng

Nyalanya mantswe a bontshang nako ya jwale le nako e fetileng. Taka mola ho a kopanya.

Lekgathe lefatile

tantshitse

tlile

bua

lla

tlo

buile

kgannile

bapetse

nahana

kganna

tantsha

bapala

llile

nahanne

tsamaile

tsamaya

Boikgathollo

Hlokomela phapang.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha ba fihla tlase hukung, ba fumana Tumi le Lolo ba dutse le mme ya rekisang dijo. Ba ne ba eja borotho.

Ha re baleng

Amo le Mosi ba ne ba hlokomela kgaitsemi ya Ati, Tumi. Tumi o dilemo di nne.

Tumi o ne a bapala le ntja ya hae, Lolo.

Ha Mosi a lemoha hore monyako o butswe, Tumi le Lolo ba ne ba le siyo.

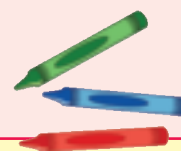
Amo le Mosi ba tswa ka tlung ba matha, ba hoeletsa Tumi ka lebitso ha ba ntse ba matha hobane letsatsi le ne le se le diketse, ho eba lefifi.

Ha re ngoleng

Bala pale ebe o araba dipotso. Lentswe la pele la karabo le qale ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella ka **kgutlo**.

Ke mang ya neng a lahlehile?

Hobaneng Amo le Mosi ba ne ba tshohile?

Ba ne ba tshohile hobane

ba fumane Tumi neng?

Ba fumane Tumi ha ba ne ba

ba fumane Tumi ho kae?

Ba fumane Tumi

ba fumane Tumi a etsa eng?

Tumi o ne a

Tlotlontswa

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

matha	lefifi	lemoha	butswa	rekisang
mathe	lefielo	hlokomela	butswa	seterateng
ratha	lebitso	fumana	motswala	hukung

Mantswe a tlwaelehileng

tshohile
monyako
sheba

Ha re ngoleng

Etsa mola ka tlasa leetsi polelong e nngwe le e nngwe. Ngola **maobane**, **kajeno** kapa **hosane**, hore ketso e tshwanela ho etsahala neng.

Ba tla tsamaya ka bese ho ya sekolong.	Hosane
Ba re phehetse dijo.	
Re tla lema meroho.	
O bua ka founu.	

Ha re etseng

Taka setshwantsho se bontshang hore Tumi o ne a etsang ha ba mo fumana.

Blank writing area with horizontal lines for drawing or writing.

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe lentsweng le nepahetseng.

O batla/batlang lebejanapo (ice-cream).

Ke batla/batlang metsi.

O ya/yang sekolong.

O tseba/tsebang.

Re ne re bapala/bapalang bolo.

O lokile/lokang.

Ha re ngoleng

Tlatsa lentsewe le nepahetseng dikgeong tse latelang. Sebedisa mantswe a latelang ho o thusa. Etsa mola ka tlasa leetsi polelong e nngwe le e nngwe. Sheba mohlala.

☐

Ba fumane Tumi.

☐

Ba ilo batla Tumi.

☐

Tumi o lahlehile.

☐

Ati le Bongie ba re ba hlokomela Tumi.

Ha re etseng

Tlatsa mantswe ana mabokoseng a medumo a nepahetseng.

ntlo

tsamaile

letona

bina

kganya

fositse

matha

emere

letsatsi

letata

bapala

sedikadikwe

bosiu

__ile

di

__tse

__tlo

__nya

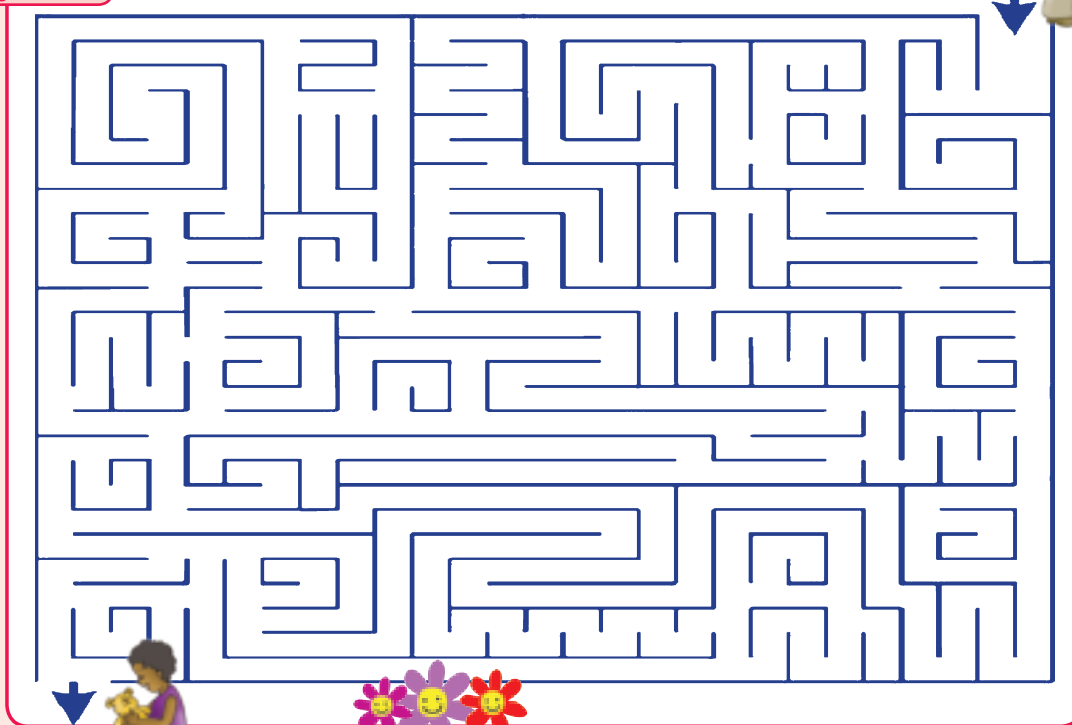
let

ma

Boikgathollo

Thusa Ati le
Mosi hore ba
fumane Tumi.
Sebedisa pensele
ho mo fumana.

Titjhere: Saena

Letsatsi

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

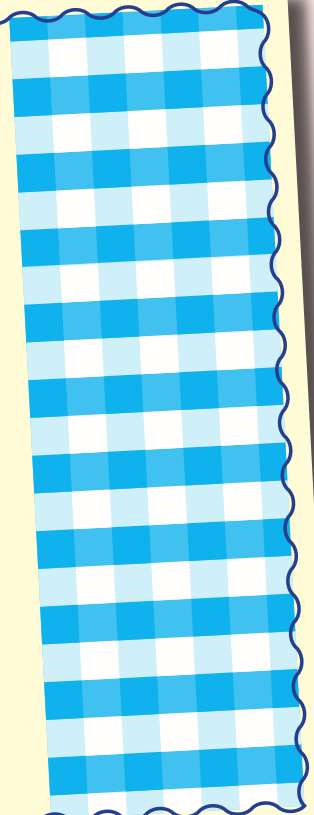

Ha re baleng

Eng: Keteko ya letsatsi la tswalo la ntatemoholo
 Neng: 30 Mmesa 2015
 Ho kae: Blue Gum River Park
 Nako: Bese e tla tloha ka hora ya leshome
 (10 hoseng) Holong ya Setjhaba e kgutle
 ka hora ya bohlano (5 mantsiboya).

Tseo o lebelletsweng ho tla le tsona?

- ☐ Diaparo tsa ho sesa.
- ☐ Bolo eo o tla bapala ka yona.
- ☐ Senomaphadi sa hao.
- ☐ Nama e tla beswa.

Ha re ngoleng

Bala pele ebe o araba dipotso. Lentswe la pele la karabo le qale ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella ka **kgutlo**.

Mantswe a tlwaelehileng

eng
neng
mang
bona

Hobaneng ho na le mokete wa letsatsi la tswalo?

Mokete o tshwarelwa kae?

Bese e tloha nako mang?

Ba tla ja eng moketeng?

Ba tla bapala eng?

Tlotlontswe

Hlophisa mantswe ana makharetjheng a nepahetseng

tlisa

bapala

seno

kganna

ntatemoholo

tleloko

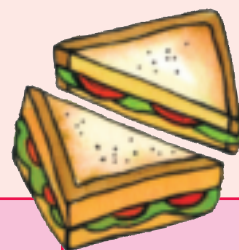
nkgono

Ha re etseng

Botsa metswalle e mene dipotso tsena mme
o kenye dikarabo tsa bona.

Lebitso la hao o mang?				
O dula kae?				
O hlahile neng?				
Motswalle wa hao wa sebele ke mang?				
Hobaneng o mo rata?				

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe mantsweng a bontshang ketsahalo e fetileng.

Makgathe

tsamaya

ja

jele

bapala

bapetse

nwa

nwele

kganna

kgannile

tsamaile

Thala mola ho nyalanya mantswe a kholomong e tshehla le a kholomong e pinki.

Hosane ke tla		Maobane ke
nwa		tsamaile
kganna		bapetse
ja		kgannile
bapala		jele
tsamaya		nwele

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tsena jwalo ka ha eka ketso e etsahetse nakong e fetileng, Qala ka **maobane**.

jele

bapetse

tsamaile

Re tla ja nama.

Maobane re

Re tla tsamaya ka bese.

Maobane

Re tla bapala bolo.

Maobane

Ha re ngoleng

Kenya dinomoro dihlopheng tsa mantswe ho bontsha tatellano e nepahetseng ya ditlhaku tsa alfabete.

1	hana
3	hona
2	heno

	bona
	bina
	batho

	pula
	pene
	pina

Boikgathollo

Ngola karete ya memo ya moketjana.

1. Bolela hore ke moketjana wa letsatsi la tswalo wa mang.
2. Bolela hore moketjana wa letsatsi la tswalo o tla ba neng.
3. Bolela hore moketjana wa letsatsi la tswalo o tla ba hokae.
4. Bolela hore moketjana wa letsatsi la tswalo o tla qala ka nako mang.

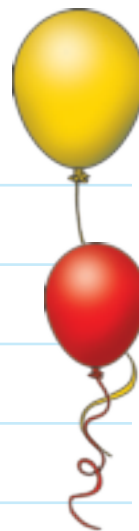
Moketjana wa letsatsi la tswalo o monate

1. **Lebitso:**

2. **Letsatsi:**

3. **Nako:**

4. **Tulo:**

Titjhere: Saena

Letsatsi

59

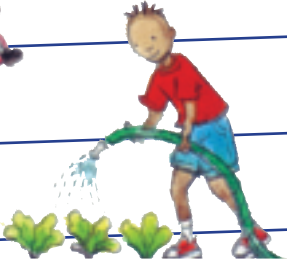
Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re bueng

Ha re baleng

Letsatsi la mosebetsi o mongata

6:30	Tsoha	
6:45	Hlapa	
7:00	Dijo tsa hoseng	
7:15	Hlatswa meno	
7:30	Ke ile sekolong	
8:00	Sebeditse ka thata sekolong	
13:00	Bapetse	
14:00	Jele dijo tsa motsheare	
15:00	Noseditse tshimo ya meroho	
16:00	Entse mosebetsi wa sekolo	
18:30	Dijo tsa mantsiboya	
18:45	Hlatswitse meno	
19:50	Kamme moriri	
20:00	Robetse	

Ha re ngoleng

Bala "Letsatsi la mosebetsi o mongata" ebe o araba dipotso tse latelang. Letswe la pele la karabo le qale ka tlhaku e kgolo. Hopola ho getella ka kgutlo.

Ati o tsohile ka nako mang?

O nkile nako e kae ho ja dijo tsa hoseng?

O hlapile meno ha kae?

O ile jwang sekolong?

O jele ha kae?

Mantswe a tlwaelehileng

meno
dijo
sekolo

Tlotlontswe

Ngola mantswe ana makaretjheng a nepahetseng.

lefa

robala

ja

pula

meno

bohloko

hloka

bapala

makgethe

kuku

tshwana

bo

j

ba

le

Ha re ngoleng

Kenya mantswe ana ka mabokoseng a nang le medumo e dumellanang le ona.

hlapa

thaba

watjhe

lengora

tjhesa

hlooho

nonyana

nyala

tjheka

mathe

sehlopha

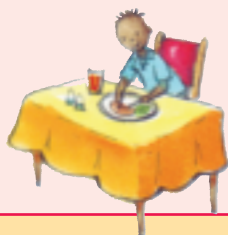
sethunya

hl	th	tjh	ny

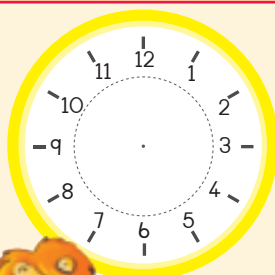

Ha re etseng

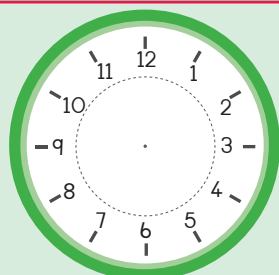
Kenya manakana watjheng ho bontsha hore ke nako mang.

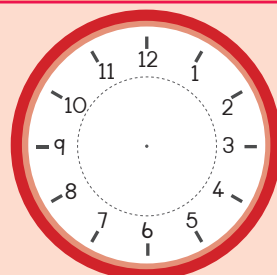
Thabo o jele ka.

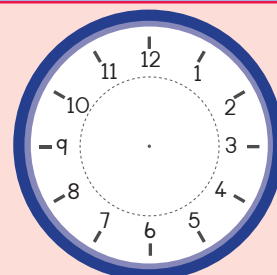
Thabo o ile sekolong ka.

Thabo o entse mosebetsi wa hae wa sekolo lapeng ka.

Thabo o noseditse dijalo ka.

Ha re ngoleng

Ngola seo o se entseng kajeno.

Letsatsi la mosebetsi o mongata

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Ngola seo o tla se etsa bekeng ena le motswalle wa hao, mme le fapanetsana ka dibuka.

Mantaha

Letsoatso

Ka mantaha ka tla

Labobedi

Letsoatso

Labotaro

Letsoatso

Labone

Letsoatso

Labothano

Letsoatso

Boikgathollo

Papadi ya dihara dinoha le dileri.
MELAO

- Tjhintjhisang ka ho lahlela letaese.
- Sheba nomoro letaeseng ha le sa pitike.
- Tsamaisa konopo ho ya ka dikgeo tse bontshitsweng ke nomoro e letaeseng.
- Ha o wetse tlase lereng, o ka ya hodimo hape ka lere.
- Ha o ka wela hodima noha, o tshwanela ho ya tlase o kwentswe ke noha.
- Ya fihlileng pele ho 100 ke yena mohlodi.

O tla fumana dipampitshana tse sehlweng ka morao ho buka.

Titjhere: Saena

Letsatsi

63

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Kamoo Amo a ithutileng ho etsa dinkgo tse ntle ka teng.

Kgalekgale, ke ne ke dula le nkgono wa ka. Ho ne ho le bodutu haholo hobane ke ne ke le ngwana ya mong lapeng.

Nkgono o ne a rata ho bopa dinkgo ka letsopa. Ke ne ke mo felehetsa ha a ya lengopeng. O ne a nyafa letsopa moo lengopeng. Letsopa le lefubedu kapa le letsho.

O ne a kopanya letsopa le metsi. Mme ebe o bopa dinkgo. Ha a geta o ne a di beha letsatsing hore di ome. Ka le leng la matsatsi ka bopa nkgo ya ka ya letsopa le lefubedu.

Ke ile ka beha nkgo ya ka letsatsing hore e ome.
Bosiung boo, ha ke ne ke robetse, pula e ile ya
qala ho na. Ha ke tsoha ha ke a ka ka fumana
nkgo ya ka. E ne e fetohile seretse, seo
ke se fumaneng e ne e le mophula
o mofubedu o mathileng ho ya
tshimong. Ke ile ka tlameha ho
etsa nkgo e nngwe. Ke ka moo
ke ileng ka ithuta ho etsa nkgo
tse ntle ka teng.

Ha re ngoleng

Bala pale ya dinkgo tsa nkgono ebe o araba dipotso.
Lentswe la pele la karabo le qale ka tlhaku e kgolo. Hopola ho
qetella ka kgutlo.

Ke mang eo ya neng a qoqa pale?

O ile a etsa eng e bontshang bohlaswa?

Ho ile ha etsahala eng ka nkgo?

Mantswe a
tlwaelehileng

kgalekgale
nkgo
ngwana

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a
ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

kgale	hlahlamang	letsopa	ntsho	bosiung
dinkgo	hlapa	letsatsi	tshola	qetellong
kgabisa	hlaha	letsa	tshoha	sefateng

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso ka pale ya nkgo ya letsopa.

Ngola dinomoro tsa dipolelo tse latelang ka ho hlahlmana ho latela diketsahalo tsa pale.

Ha re ngoleng

	Pula e qadile ho na.
	O ne a saretswe haholo.
	O entse nkgo e le nngwe.
	Nkgo ya fetoha mophula o mofubedu.
	O siile nkgo hore e ome letsatsing.
	Nkgono o entse nkgo ya pele, a sa le monyenyanane.

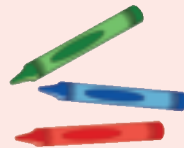
Ha re ngoleng

Itokisetse ho ngola pale ya hao. Bolella motswalle wa hao ka seo o tla ngola ka sona ebe o ngola pale, kamoo e qalang, bohareng le pheletsong.

Qalong

Qala ka ho bolela hore ho etsa hetse eng, neng.

Bohareng

Bolela ho etsahetse eng bohareng.

Itokisetse ho ngola pale ya hao

Bohareng hape,

bolela se etsahetseng.

Pheletsong

Pale e fedile jwang?

Boikgathollo

Seha leqephe le latelang. Etsa buka. Leqepheng le qalang, ngola lebitso la buka. Ngola lebitso la hao ka tlasa lebitso la buka, hobane ke wena mongodi. Etsa setshwantsho bokantleng. Jwale ngola pale e nang le qalo, bohare le pheletso.

BOKANTLE BA BUKA

DITABA TSA MONGODI

Ngola lebitso la hao

Dilemo tsa hao

Moo o dulang

8

MOHATO WA 8: eha moleng o tabelang ka omela kamara haba o kantse setshwantsho

BOKANTLE BA BUKA

Etsa setshwantsho mona.

Ngola lebitso la buka mona.

Ngola lebitso la hao (o mongodi).

1

MOHATO WA 1: mma moleng o nang le mathaba

5

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

7

Ngola bohare ba pale ya hao mona le leqepheng la 5.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qala ho ngola pale ya hao mona ebe o ya leqepheng la 3.

2

3

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qetella pale ya hao mona.

7

9

Ngola se etsahetseng pheletsong ya pale ya hao.

Taka setshwantsho mona.

L

e

n

a

n

e

o

Tema 3: Ho hahlaula

Kotara ya 2: Dibeke1–4

33 Dibaka tseo o ka di tjhakelang 70

Ho bala le kutlwisiso: Bala phamofotele ya tlhahisoleseding
Medumo: tl, tlh, tsh, oo, w

34 Re ya ho kae? 72

Etsa setshwantsho hodima T-shirt ya hao mme o se amanye le sebaka se fumanwang mmapeng wa Afrika Borwa

Puo: Ngola mantswe a dibudulwaneng hape a se a le boemong ba mmui mme o sebedisa matshwao a diabulwa lediakwalwa.

Ho bua: Qolotsa metswalle e 10 mme o e botse hore ke dibaka dife tseo baka ratang ho di etela; Kenya dikarabo tafoleng ya mantswe
Kemelo e bonwang: Taka tjhate ka ho tshasa mmala nako le nako ha ba araba "e"

35 Table Mountain 74

Ho bala le kutlwisiso: Bala taba e lesedinyaneng; Tsepama ho sehlooho, letsatsi le ditshwantsho
Medumo: oo, isa, ph, tlh
Medumo: mantswe a nang le morethetho

36 Table Mountain hape 76

Puo: Etsetsa di.....sedikadikwe
Nyalanya lekgethe lejwale le lekgethe lefetile

Puo: Ngola dipolele ho lkgathe lefetile o qala ka Maobane

Ho bua: Bua ka lesedinyana; Bua ka ditaba tsa hao ho hlaha hae le sekolong

Lokisetša ho ngola taba ya lesedinyana

Ho ngola: ngola taba ya lesedinyana

37 Tseba ka ditlhapi 78

Ho bala le kutlwisiso: Bala phousetara mme o arabe dipotso tse itshetlehleng ho yona
Medumo: tlh, ng, hl, ll, f

38 Sebakeng sa ditlhapi 80

Ho bua: Qoqang ka phousetara ya polokelo ya dihlapi

Puo: Etsetsa makgethi sedikadikwe
Ho ngola: Ngola tlhaloso ya hao o sebedisa makgethi

Ho ngola: Etsa phousetara ho hlalosa ntja e lahlehileng; E hlalose hore batho ba kgone ho e tseba ha ba e bona; Tlatsa makgethi

39 Pilanesberg 82

Ho bua: Tadima ditshwantsho mme o lepe hore ditaba tse balwang ke dife?

Ho bala le kutlwisiso: Bala Tlaleho ya Ditaba mme o arabe dipotso tse thehilweng ho yona

Medumo: oo, tsh, tl, tjh, hl

Puo: Nyalanya lekgethe jwale le lekgethe lefetile la maetsi

40 Re kgutlela hae ho tswa Pilanesberg 84

Ho bua: Iketsise mmala ditaba tsa TV mme o di bolele

Puo: Ngola dipolelo ka lekgethe lefetile; Jwale o di ngole ka lekgethe letlang
Fetolela dipudulwana tsa puo ho mmui o sebedisa diabulwa le diakwalwa
Tshebediso ya se bonwang: Tadima ditshwantsho tsa tlou e nwa metsi; Hlalosa seo o se boning ho motswalle wa hao

41 Sebakeng sa ditlou – Addo 86

Ho bala le kutlwisiso(E kenye.....)
Medumo: ph, tsw, ts, tsh

42 Ditaba tse ding tsa Addo, sebakeng sa ditlou 88

Ho bua: Tshwantshisa pale ena.

Puo: Nyalanya dikarolo tsa dipolelo ho bopa dipolelomamarane tsa haeba.... ho

Ho ngola: Ngola seo o tlang ho se etsa bekeng enaya haom ya beke; (Lekgethe letlang)

Ho bala: Bala.....ya beke ya motswalle wa hao

43 Gold Reef City 90

Ho bala le kutlwisiso: Bala posekarata mme o arabe dipotso

Medumo: Fumana mme o etsetse mantswe a nang le modumo wa tl, th, ts sedikadikwe

Puo: Kenya I kapa ts kapa sek kapa ok kapa wa mantsweng a

nehelanweng hore a nyalane le ditshwantsho tse nepahetseng

44 Boithabiso Gold Reef City 92

Puo: Kopanya dipolelo o sebedisa makopanyi hobane, empa ,feela
Puo: Kgetha mme o etsetse lekgethi sedikadikwe hore polelo e be monatjana

Ho ngola: Hlalosa motho kapa sebaka seo o se ratang o sebedisa makgethi

Ho ngola: Ngolla metswalle ya hao e 2 diposekarata; Hlalosa leeto ka bese

45 Re kgutlela hae 94

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)

Puo: Sebedisa mantswe a hlalolang
Medumo: ka, tle, ts, ki, ho

46 Re kgutlela hae 96

Ho bua: Bua le metswalle ya hao ka mefuta e mmedi ya dipalangwang
Phethela dipolelo ka ho nyalanya dikarolo tse pedi

Ho ngola: Taka setshwantsho ebe o ngola tlhaloso

Boikgathollo: Nyalanya ditshwantsho tsena ho diphoofolo tse nepahetseng

47 Ha re baleng pale 98

Ho bua: Sebediswa se ka bonwang ho lepa hore pale e bua ka eng.

Ho bala: Ho bala ho kopanetsweng(Moqoqo)

Hlakiso ya kutlwisiso

Fumana ditaba tsa sehlooho ho se badilweng

Medumo: nq, ok, ll nthl, hl

Puo: Etsetsa medumotshwano e nepahetseng sedikadikwe

48 Ho ngola ka seo re se boneng 100

Ho ngola: Rala pale e nang le qalo, bohare le pheletso

Ho ngola: Ngola buka ya dipale o sebedisa tempoleiti ya disejwa; Pale e be leqalo, bohare le pheletso

Ha re baleng

Kapa Bophirima

Tjhakela Table Mountain.
Tjhakela thaba e ntle ya
Table mountain. Ha o fihla
moo, dula fatshe le
metswalle ya hao
le nwe dinomaphadi.

Gauteng

Tjhakela Gold Reef City. E ya
botebong ba morafu, o ithute
hore gauta e fumanwa jwang.
Bona - Soccer - City.

Leboya Bophirima

E ya Pilanesberg moo ho
bolokwang diphoofolo tse
hlaha. Nka ditshwantsho
tsa diphoofolo
tsohle tseo o tla
di bona, Tau,
Tlou, Lengau.
Tshwene le
tse ding tse
ngata.

KwaZulu Natal

Tjhakela uShaka Marine
moo o tla bona dihahabi ka
mefutafuta ya tsona. Ditlhapi
ka mebala e fapaneng,
matshwala le dinonyana tsa
metse. Botebong ba lewatle
teng ho na le ditlhapi tse
kgolo, tse bohale.

Limpopo

Tjhakela moru o moholo.
Teng o tla fumana difate tse
ngata, tse teteang. Ithute
hore na molelmo wa moru ke
eng setjhabeng.
Hopola ho tla o
tshwere jase ya
pula le
sekgele.

Kapa Leboya

Tjhakela Kimberley. Teng ho
na le mokoti o moholo o fetang
mekoti yohle lefatsheng.
Ithute hore mokoti oo ke wa
eng. Ho na le ditaemane tse
ngata Kimberley.

Mpumalanga

Tjhakela Kruger National
Park. Ke sebaka se seholo
se bolokang diphoofolo tse
hlaha. Ho na le diphoofolo tsa
bohlokwa tse hlano tse matla,
tse bohale. Ke Tau, Lengau,
Tlou, Nare le Tshukudu.

Foreisetata

Tjhakela Sandfontein Park.
Ho na le diphoofolo tse ngata
le teng. Tse ding tsa tsona ke
Tshukudu, Nare, Thuhlo, Noko
le tse ding tse ngata. O ka
sesa letamong le leholo ha
o rata.

Kapa Botjhabela

Sebaka se ruwang Tlou se
bitswa Addo Elephant Park.
Ho na le ditlou tse ngata.

Lekgathe letlang

Ha re ngoleng

Bala leqephe lena, mme o arabe dipotso tse latelang. Hopola ho qala polelo ka **tlhaku e kgolo**, mme o qetelle polelo ka **kgutlo**.

Bolela hore o ka thabela ho nka leeto ho ya ho kae? Hobaneng?

Kapa Bophirima ke eng eo baeti ba ka e bonang?

Ba ka bona

Ke eng seo ba ka se bonang KwaZulu Natal?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

fatshe	phoofolo	jwang	tlhaku	tlou
tshukudu	poone	nwa	tlhapi	tlola
tshehlo	moo	fumanwa	tlhase	tlatsa

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe mantsweng a nang le modumo wa **f**.

Ke fumane mme. Motswala wa Fumane o fiela lebala.
Motswalle o fihlile ka Moqebelo.
O fumane bana bohle ba tjhaketse ha malome.

Ha re bueng

Qoqela motswalle wa hao hore o batla ho tjhakela hokae, le hore o batla ho bona eng.

Ha re etseng

Taka setshwantsho sekipeng ho bontsha seo o se bonang. Mmapeng bontsha porofensi eo o tla tjhakela ho yona.

Ha re ngoleng

Kenya feelwana dipolelong tsena. Bolella motswalle wa hao hore ho na le dintho tse kae lethathamong le leng le le leng.

Difeellwane

Re bone ditau ditshwene ditshukudu le mangau.

Lapeng mme o rata ho re phehela meroho bohobe le ditapole.

Lewatleng re bone ditlhapi maqhubu leruarua.

Ke batla ho ya thabeng.

Sebedisa matshwao a ditsejana ho bontsha se buuwang ke bana bana.

Ha re ngoleng

Jabu o re "

"

Ke batla ho
bona diphoofolo tse
hlano tse kgolo.

Ann o re "

Molemo o re "

Ha ke batle ho bona mokoti
o moholo.

Na nka ya thabeng ka
koloi ya ka e nthusang
hore ke tsamaye?

Lebo o re "

Boikgathollo

Botsa metswalle e leshome hore ba ka rata
ho tihakela ho kae. Botsa "Na o ka ya Table
Mountain? O ka rata ho ya Addo Elephant
Park?" Taka masakana kgetlo le leng le le leng
moo ba dumellanang. Qala ka tlase ho diboloko
tsena. Masakana a tla shebahala tjena.

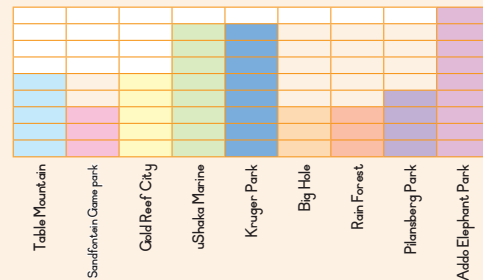

Table Mountain

Sandfontein
Game Park

Gold Reef City

uShaka Marine

Kruger Park

Big Hole

Rain Forest

Pilansberg Park

Addo Elephant
Park

Ha re bueng

Bala temana koranteng ebe o bua ka seo o se bonang.

Sheba seo bana ba se ngotseng koranteng.

Ha re baleng

Ditaba tsa sekolo

Sekolo se ya hodimo le tlase

16 Phupjane 2015

Ho ne ho le monate Table Mountain. Thaba ya teng e bopehile seka tafole. Re fihlile re kgathetse haholo, re hulanya maoto ke mokgathala. Ha o sheba tlase ho thaba o bona motse wa Cape Town kaofela. Bokgabane bo jwalo ha ke so bo bone. Ho ne ho bata hoo re ileng ra tlameha ho apara dijeresi. Ntate e mong ya mosa haholo o ile a thusa ho sututsa motswalle wa ka ya sa tsebeng ho tsamaya ka koloi

ya hae. Ra hlahelwa ke bomadimabe bo bohola ha re le moo. Ati a thella a wa ka phatla. A robe ha letsoho. O ne a lla haholo. Re nkile ditshwantsho tse ngata haholo. Ha re kgutla ra ya sebakeng seo ho bolokwang ditlhapi ho sona. Ra bona ditlhapi ka mefuta, tse kgubedu, tse tshella le tse perese.

Ha re ngoleng

Bala koranta, mme o arabe dipotso tsena.
Hopola ho qala polelo e nngwe le e nngwe ka
tlhaku e kgolo. Qetela ka kgutlo.

Ho ba nkile nako e kae ho fihla Table Mountain?

Hobaneng e bitswa Table Mountain?

O bona eng ha o ile Table Mountain?

Ho ile ha etsahala eng ka Ati?

Na sehlooho sa ditaba se nepahetse? Hobaneng?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka
lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

hoo	hohobisa	phetla	tlhapi
moo	hlobodisa	phatla	tlhaku
oo	hlahlobisa	phela	tlhafu

Ha re ngoleng

Ke mantswe afe a fapaneng ka modumo ho mantswe a qalang bolokong ba pele?

sello	mollo	phehello	koloi	nyakallo	setimamollo
hobaneng	sefateng	thabeng	mmusong	sekolo	sefate
oo	moo	hoo	tseo	seo	phoofolo
bona	sona	tsona	rona	lona	oka

Ha re ngoleng

Mantswe a re bontshang moo dintho di leng teng
a bitswa mahlalosi. Mohlala.

Bana ba ne ba le ka hodima thaba.

Re bone dipalesa tse ntle ka tlasa tafole.

Ka hara mokotlana wa Ati ho makgethe.

Ke tshwere pene ka hara mokotlana.

Etsa mola ka tlasa
mahlalosi a sebaka
dipolelong tsena.

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe mantsweng a bontshang nako ya jwale.
Etsa mola ho bapisa ketso ya lekgathe la nako e fetileng.

matha

tsamaya

ngola

phomola

tantsha

bina

bua

bapala

sheba

mohala

founne

tantshitse

mathile

bapetse

phomotse

binne

tsamaile

shebile

buile

ngotse

Jwale, ngola dipolelo, qala ka **maobane**.

Ke a bapala.

Maobane ke

Ke a tsamaya.

Maobane ke

Ke a bua.

Maobane ke

Ba shebile TV.

Maobane ba

Letsatsi:

Ha re bueng

Qoqela motswalle wa hao ka koranta ya sekolong leqepheng le ka pele. Bua ka ditaba tseo o tla ngola ka tsona koranteng ya hao.

Ngola mehopolo mona.

Ha re ngoleng

Ho etsahetseng?

E etsahetse neng?

E etsahetse, ho kae?

Hobaneng ho ne ho thabisa?

Boikgathollo

Ngola ditaba tsa hao pampiring e ka tlase. Etsa setshwantsho ka pale ya hao.

Lebitso la pampiri

Letsatsi

Etsa setshwantsho mona.

Sehlooho sa pale

Ngola ditaba tsa hao mona.

Titjhere: Saena

Letsatsi

77

Ha re bueng

Sheba setshwantsho sa moo ho bolokwang ditlhapi.

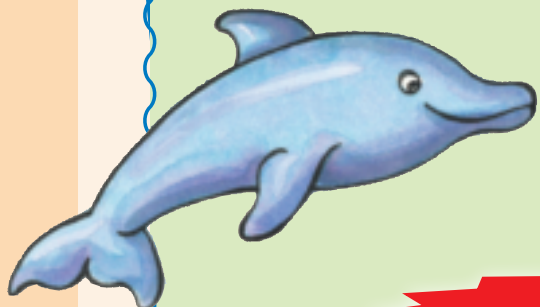

Ho na le ditlhapi tsa
mefutafuta mona.
Batho ba bangata ba
rata ho tla mona, ho
tla sheba ditlhapi.

Leeto la moo ho bolokwang ditlhapi

Tjhakela habo ditlhapi ka mefutafuta. Re boloka ditlhapi tse ngata, tse diketekete. Ho na le dihlapidimo mona. Ha o ka fihla ka nako ya dijo tsa motsheare, o tla fumana ditlhapi tse kgolo di ja dijo tsa motsheare.

Ho kenwa ka:
hora ya borobong (9) hoseng
Ho kwalwa ka:
hora ya bohlano (5) thapama

Batho ba baholo – RIO
Bana – Ha ho tefo.

Ha re ngoleng

Bala setshwantsho ebe o araba dipotso tsena. Hopola ho qala polelo ka **tlhaku e kgolo**, mme o qetele polelo ka **kgutlo**.

Ke eng eo o tla e bona sebakeng sa polokelo ya ditlhapi?

Ho bulwa ka nako mang?

Ho kwalwa neng?

Batho ba baholo ba lefa bokae ho kena?

Bana bona ba lefa bokae?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

tlhapi	tefello	fepa
tlhaku	sello	fumana
tlhase	tumello	fofa

Mantswe a tlwaelehileng

bona
bula
lefa

ngata	fihla
ngola	sehlopha
ngwana	hlwella

Ha re bueng

Bua le motswalle wa hao ka phousetara e ka leqepheng le fetileng.
Phousetara ena e bua ka eng?

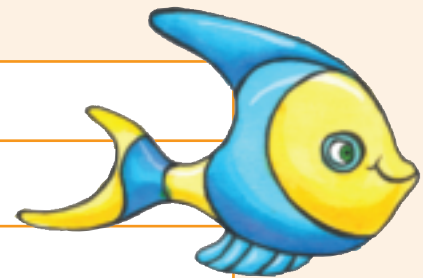
Ke bomang ba ka ratang ho bala ka phousetara ena, bana kapa batho ba baholo? Hobaneng?
Ke diphousetara dife hape tse ding tseo o kileng wa di bona?

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe polelong e nngwe le e nngwe.
O etseditswe mohlala.

Maetsi

Tlhapi e nnyane e balehile.

Tlhapi e kgolo e ja ka meno a bohale.

Kgudu e tsamaya butle.

Tlhapi e sesa ka metsing.

Tlhapi tse seleng di emisa dibolo nkong tsa tsona tse telele.

Ngola ka wena. Hlalosa hore o jwang. Bolela hore o shebahala jwang.
O molelele kapa o mokgutshwanyane? O nonne kapa o mosesanyane?

Ha re ngoleng

Boikgathollo

Ntja ena e lahlehile. Qoqela motswalle wa hao ka ntja ena hore e jwang. Etsa setshwantsho se bontshang hore ntja ena e jwang hore batho ba tsebe ho e fumana. Bolela hore ntja ena e ikutlwa jwang, le hore e etsa modumo o jwang. Bolela lebitso la ntja. Bolela hore ba bue le mang ha ba fumana ntja.

NTJA E LAHLEHILENG

E shebahala jwang

E ikutlwa jwang

Lebitso la yona

Ha o fumana ntja, letsetsa.
(Tlatsa lebitso la hao)

Nomoro ya ka ya mohala ke

Ha o fumana ntja ya ka, o e romele atereseng e latelang.
(Kenya aterese ya hao)

Ha re bueng

Sheba setshwantsho sa motho ya balang ditaba.
O nahane hore ditaba di mabapi le eng.

Ha re baleng

Tsena ke ditaba tsa serapeng sa diphoofole tse hlaha sa Pilanesberg.
Ditaba, Labobedi la 16 Phupjane.

Maobane **sehlopha** sa bana ba sekolo se **fihlile** Pilanesberg moo ho bolokwang **diphoofole** tse hlaha. Bana ba ne ba **tsamaya** ka bese. Ba **tlile** ho tla bona **ditlou**, ditshukudu le diphoofole tse ding tse hlaha. Bana ba bone ditlou di **lwantshana** ka dinko tsa tsona tse kgolo.

Ha Thabo a ntse a shebile ditlou di nwa metsi, a bona **senqanqana** se setala. A leka ho se **tshwara** empa a wa a tswa **leqeba letsohong**.

Titjhere a mo isa **sepetlele**. Ha ba le sepetlele, ba fumana senqanqana ka **pokothong** ya hae.

Ha re ngoleng

Bala koranta mme o arabe dipotso tsena.
Hopola ho qala polelo ka **tlhaku e kgolo**, mme o qetelle polelo ka **kgutlo**.

Bana ba ne ba le serapeng sa diphoofolo sa Pilansburg ka letsatsi lefe?

Hlalosa tatellano ya diketsahalo tse lebisitseng hore Kim a ye tlininiking.

Pele o

Yaba o

Qetellong a

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.
Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

sehlopha	diphoofolo	lwantsha	tlou	tjhaketse
fihlile	moo	tshaba	tlola	titjhere
hlaha	poone	tshela	tloo	tjhaka

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe mantsweng a bontshang ketsahalo e fetileng. Etsa mola ho bapisa mantswe a bontshang ketsahalo e fetileng le mantswe a bontshang ketsahalo ya hona jwale.

rutile	tloha	hlaha	fihla	nka
tsamaya	shebile	tlohile	tsamaile	lekile
sheba	tsoha	hlahile	nkile	fihlile
tsohile	jala	ruta	leka	jadile

Ha re etseng

Ngola ditaba o bontsha ketso e etsahetseng. Etsa e ka o mobadi wa ditaba tsa TV, o bolelle batho kaofela ditaba tsena.

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo ka ketsahalo tse fetileng.
Jwale di ngole ka ketsahalo tse tlang.

Makgathe

Ke ya sekolong.

Maobane ke ile

Hosane ke tla

Ke nwa meriana.

Maobane

Hosane

Ke sheba TV.

Maobane

Hosane

Ha re ngoleng

Sebedisa matshwao a ditsejana ho bontsha hore ba reng.

Ke
thabile.

Ann o re "

"

Re ilo
palama bese.

Molemo o re "

"

Jabu o re "

Ba tla fihla kamora
nako sekolong.

O motswalle wa
sebele.

Bongi o re "

"

Boikgathollo

Sheba setshwantsho sa tlou e nwang metsi.
Hlalosetsa motswalle wa hao seo o se boneng.

Tlou e nwa metsi jwang?

E monya metsi ka mokadi pele.

E nke mokadi e o kenye ka molomong.

Ebe e tshwella metsi ka molomong.

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Bala bukatsatsi ya Molemo moo a buang ka leeto la Addo sebakeng sa ditlou.

Dumela bukatsatsi

14 Motsheanong 2015

Letsatsi lena e ne e le letsatsi le monate. Ke ne ke keteka letsatsi la ka la tswalo. Titjhere wa ka o ile a re isa Ado, sebakeng sa ditlou. Ke ne ke na le metswalle ya ka Mosi le Ati.

Re bone ditlou ka mefuta ya tsona, di na le maoto a matenya, letlalo la teng le mahwashe. Ditlou di matla haholo, di ka phethola kolo. Tlou ke phoofolo e ratang madinyane a yona. Ha o ka wa nka ngwana wa yona e tla o bolaya. E hlokomela bana ba yona.

Ha re phomotse moo, ke ile ka rola dieta. Tshwene ya phamola seeta sa ka letsohong le letshehadi ya baleha ya dikela hole kwana. Ke ile hae ke rwetse seeta se le seng. Leha ho le jwalo, ha ke fihla hae, ke ne ke thabetse ho ja kuku ya ka e monate ya moketjana wa ka.

Thabo

Ha re ngoleng

Bala bukatsatsi ebe o araba dipotso tsena.
Hopola ho qala polelo ka **tlhaku e kgolo**, mme o qetelle polelo ka **kgutlo**.

Bana ba ne ba ile kae?

Ba ne ba ile

Thabo o lahlehetswe ke eng ha ba dutse?

O lahlehetswe ke

Di lahlehile jwang? Ke mang ya di nkileng?

Tshwene e balehetse kae ka seeta?

Hobaneng Thabo a ne a thabetse ho fihla hae?

O ne a thabetse ho

Tlotlontswa

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano
ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

phamola	metswalle	tsatsi	tshwene
phethola	rwetswe	letsatsi	letshehadi
phomotse	hlanoletswa	letsohog	tshehla

Mantswe a
tlwaelehileng

ditlou
letsatsi
fihla

Ha re ngoleng

Etsa mola o bapise se etsahalang hona jwale, le se ileng sa etsahala.

tlile	shebile	utswitse	tlohile	nkile	ema	tsamaile	bona
-------	---------	----------	---------	-------	-----	----------	------

tloha	nka	bone	sheba	eme	etlo	utswa	tsamaya
-------	-----	------	-------	-----	------	-------	---------

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso ka se ileng sa hlahela Molemo, Ado.
E mong wa metswalle ya hao e be tshwene.

Ha re ngoleng

Bapisa mantswe a ka letsohong le letshehadi le
nantswe a letsohong le letona ho etsa polelo.

Ha o ja diperekisi tse tala

Meroho e aha

Ke nyorilwe

Ke kgathetse

ke batla ho nwa metsi.

o tla tshwarwa ke mala.

ke batla ho robala.

mmele.

Ha re ngoleng

Ngola hore o tla etsang bekeng ena. Fpanyetsanang ka dibuka le metswalle ya
hao. Shebang hore na ho na le matsatsi ao le sa etseng letho.

BUKANA

Lebitso la ka		Kgwedi
Letsatsi	Letsatsi	Seo ke tla se etsa

Letsatsi:

Boikgathollo

Sebedisa bukana matsatsi a mane.

Ngola ditaba tsa boemo ba lehodimo le ditaba tse ding.

Qala ho ngola ka ditaba tsa kajeno. Jwale ngola hape hosane le letsatsi le hlahlamang ho fihlela o qeta ho ngola bukatsatsi ya hao.

Bukatsatsi e ratehang

Letsatsi

Bukatsatsi e ratehang

Letsatsi

Bukatsatsi e ratehang

Letsatsi

Bukatsatsi e ratehang

Letsatsi

Ha re bueng

Sheba karate ya poso mme o bue ka seo o se bonang.

Tumi ya ratehang 16 Phupjane 2015

Ke nahanne hore o tla thabela ho fumana karate ena ya poso. Ke ile ka nahana hona ha ke le Gold Reef City, Johannesburg. Re ile ra kgannela Johannesburg, ho tletse batho mebileng, ha ho tsamaehe. Re bone setediamo sa Soccer City, Se seholo haholo. Se ka nka batho ba 90 000 ka nako e le nngwe. Batho ba shebella bolo le rugby hona moo.

Gold Reef City re ile tlase moo ho leng lefifi, ka morafong. Ho ne ho le lefifi haholo, ke ile ka sebedisa lantere hore ke bone. Ha re etswa morafong re ile ra palama sefotamoyeng. Ke ile ka hoelletsa hobane se ne se fofa ka potlako e tshabehang.

Ke lakatsa eka o ka tla le rona ka nako e tlang.

Ke nna

Motswala wa hao

Bongi

Dumi Makhanya
12 Steve Biko Rd
Soweto
South Africa
3219

Ha re ngoleng

Bala karete ya poso mme o arabe dipotso tsena.
Hopola ho qala polelo ka **tlhaku e kgolo**, mme o qetelle polelo ka **kgutlo**.

Thabo o ngoletse mang?

Thabo o ne a ile hokae?

Ke eng ntho tse pedi tseo Thabo a di ngotseng?

Ho ne ho le jwang tlase morafong?

Thabo o ngotse karete ya poso neng?

Na o ile a ba le nako e monate moo? Hobaneng?

Tlotlontswa

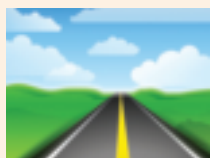
Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

nahan ne	t letse	hoe l etsa	lakat s a
kgan n ela	pot l ako	moe l elo	t samaya
ban n a	t lisa	p a le	ngot t se

Ha re ngoleng

Kenya | Kapa **ts** kapa **sek** kapa **ok** kapa **wa** mantsweng a latelang, o a bapise le ditshwantsho tse nepahetseng.

hoe _ _ _ etsa

_ _ _ ela

_ _ _ olo

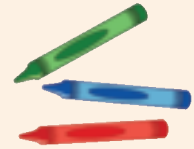
n _ _ a

n _ _

Ha re ngoleng

Nyalanya mantswe a ka letsohong le letshehadi le a letsohong le letona ho etsa polelo e nepahetseng.

Ke hweleditse hobane

Ho ne ho le lefifi

Pula e ne e ena empa

ra sebedisa lantere ho bona.

ho ne ho sa bate.

sefofamoyeng se ne se fofa ka potlako.

Ha re ngoleng

Bala karete ya poso ebe o qetella dipolelo tsena. Sebedisa mantswe ana ho o thusa.

kgolo

seholo

potlako

lefifi

tlase

Soccer City ke setediamo se _____.

Re palame sefofamoyeng se neng se fofa ka _____.

Re ile tlase morafong ho _____.

Ha re ngoleng

Kgetha o etse sedikadikwe lentsweng le ka letsohong le letshehadi kapa lentsweng le ka letsohong le letona ho etsa polelo e utlwahalang. Mantswe ana a hlalosa batho kapa dintho.

Titjhere ya **lokileng/kgopo** o bua le ngwanana ya thibanang **ditsebe/bohlale**.

Koloi e **kgolo/nyane** e tsamaya butle mmileng o **thotseng/lerata**.

Monna e **mosesane/motenyane** o mathisa kolobe e **otileng/nonneng**.

Ngwanana e **motle/mobe** o kene tlung e **ditshila/hlwekileng**.

Serapa se **hlwekileng/ditshila** se tletse dijalo tse **shweleng/phelang**.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

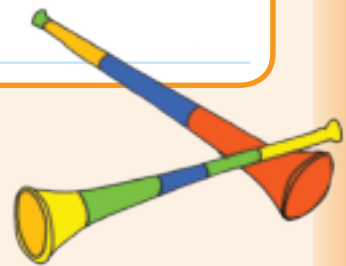
Jwale ngola dipolelo tsa hao tse
hlahosang motho kapa ntho.

Handwriting practice area with four horizontal lines.

Boikgathollo

Romella metswalle ya hao e mmedi dikarata tsa poso.
Ba bolelle ka seo o se boneng ha o tjhaketse Gold Reef City.

Handwriting practice area with four horizontal lines.

Handwriting practice area with four horizontal lines.

Titjhere: Saena

Letsatsi

93

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Re ile ra kgutlela hae kaofela ha rona

Ati le metswalle ya hae ba **kgutlile** ka terene. Terene e ne e **tsamaya butle**. E tsamaya **dithabeng** e eya hodimo, ya theoha thabeng ka lebelo le leholo. Terene e tlwaelehileng.

Amo le **metswalle** ya hae ba **tsamaile** ka Gautrain. Mof. Zita o ne a kganna terene. Terene e ne e le **thokwa** ka mmala e tsamaya ka lebelo le fetang la terene e tlwaelehileng. Amo o itse o ne a **thabile** haholo ho palama terene ena.

Metswalle ya Molemo e **kgutlile** ka bese e tshehla. Tsela e ne e sa loka, e na le dikoti. Bese e ne e kgohlopa ha e tsamaya. Ha e nka **mothinya** e ne e **thekesela**. Re ne re **tshohile** haholo, ra thaba ha re fihla hae re sa tswa dikotsi.

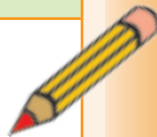
Ba bang ba rona ba **kgutletse** hae ka kariki ya tonki. Kariki e ne e le **kgubedu** tlere ka mmala. E ne e tsamaya **butle**. Re ne re **thabela** ho bona difate, dipalesa le matlo ha re ntse re tsamaya **butle** jwalo.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Bala pale ebe o araba dipotso tsena.

Dipalangwana	Di shebahala jwang?	Di ne di tsamaya jwang?	Bana ba ne ba ikutlwa jwang?
	Telele le bosehla	Lebelo haholo	Ba thabile
			
			
			

Tlotlontswe

Hlophisa mantswe ana makhare tjhing a nepahetseng.

butswetse

kapele

tshwene

dutla

senotlolo

butle

tonki

hotse

tjhupu

Titjhere: Saena

Letsatsi

95

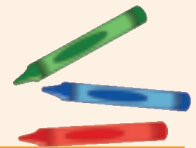
Ha re bueng

Qoqela motswalle wa hao ka
mefuta ena e mmedi ya
dipalangwang. Ke eng tse tshwanang
tseo di di etsang. Di fapane jwang?

Ha re ngoleng

Nyalanya mantswe a ka letsohong le letona le mantswe
a nepahetseng a ka letsohong le letshehadi ho etsa polelo.

Terene e telele

Gautrain e kgutshwane e
thokwa

Kariki ya tonki e kgubedu

Bese e tshehla

e ne e tsitsinyeha ha e tsamaya.

e tsamaya butle.

e tsamaile kapele.

e tsamaya butle e etsa methinya.

Ha re ngoleng

Etsa setshwantsho sa phoofolo kapa mofuta wa sepalangwang.
Ngola dipolelo tse pedi ho hlalosa hona.

Letsatsi:

Boikgathollo

Bapisa mantswe ana le ditshwantsho tse nepahetseng.

nkwe

tlou

tau

thuhlo

tshukudu

qwaha

letshwala

okotopase

tlhapi

pela

phenkwini

ntja ya lewatle

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Qalong

Ke eme pela noka ke shebile ditlou di nwa metsi. Tse pedi tsa tsona di ne di lwana.

Bohareng

Ka **motsotswana** ka bona **senqanqane**. Yaba ke a se lelekisa.

Ha ke ntse ke lelekisa senqanqane ka **kgotjwa** ke **lejwe** ka wela ka mokoting, ka tswa kotsi. Ka utlwa ho le **bohloko** letsohong yaba ke bona leqeba le tswa madi.

Pheletsong

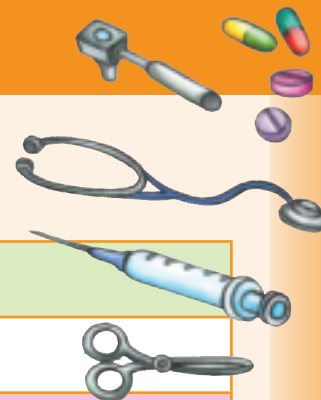
Titjhere a nkisa sepetlele. Ngaka ya **ntlhaba** ka nalete, ya **roka** leqeba la ka mme a mpha le meriana.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Bala pale mme o arabe dipotso tsena. Hopola ho qala polelo e nngwe le e nngwe ka **tlhaku e kgolo**. Qetela ka **kgutlo**.

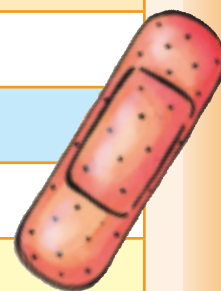
Thabo o ne a etsang qalong ya pale?

O tswile kotsi a etsang?

Ngaka e mo entseng?

O nahana hore Thabo o ikutlwile jwang ngakeng?

E fa pale ena lebitso?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.

Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

lebelletse	ntlhaba	bohloko	senqanqane	roka
shebelletse	ntlhala	hlapa	nqalong	oka
tefello	ntlhantsha	hlwella	nqala	ithoka

Ha re ngoleng

Ngola dipolelo tse pedi ka mantswe ana ho bontsha meelelo ya ona e fapaneng:

Noka e tletse metsi.

Noka nama ka letswai.

Hlaha

Hlaha

Loha

Loha

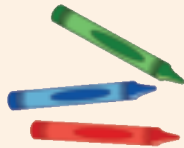
Titjhere: Saena

Letsatsi

Ha re bueng

Bua ka pale eo o tla e ngola.

O tla ngola ka eng qalong?
O tla ngola ka eng bohareng?
O tla qetella pale ya hao jwang?

Ha re ngoleng

Qalong

Bohareng

Pheletsong

Ha re ngoleng

Qala ho ngola pale ya hao mona. E bale
o e lokise pele o e ngola bukeng.

A large rectangular area with a decorative orange border and a row of small orange circles at the top. Inside, there are five horizontal blue lines for writing.

Boikgathollo

Seha leqephe le latelang. Etsa buka. Leqepheng le qalang, ngola lebitso la buka.
Ngola lebitso la hao ka tlasa lebitso la buka, hobane ke wena mongodi. Etsa setshwantsho.
Jwale ngola pale e nang le qalo, bohare le pheletso.

BOKANTLE BA BUKA

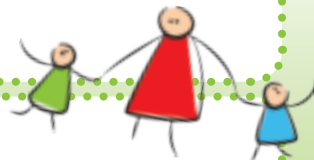
DITABA TSA MONGODI

Ngola lebitso la hao

Dilemo tsa hao

Moo o dulang

8

BOKANTLE BA BUKA

Etsa setshwantsho mona.

Ngola lebitso la buka mona.

Ngola lebitso la hao (o mongodi).

1

5

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

7

Ngola bohare ba pale ya hao mona le leqepheng la 5.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qala ho ngola pale ya hao mona ebe o ya leqepheng la 3.

2

3

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qetella pale ya hao mona.

7

9

Ngola se etsahetseng pheletsong ya pale ya hao.

Taka setshwantsho mona.

L

e

n

a

n

e

o

Tema 4: Tikoloho ya rona

Kotara ya 2: Dibeke 5–8

49 Tau le tweba 104

Ho bala le kutlwisiso (Moqoqo)
Ho ngola: Kutlwisiso ya dipotso tsa
kgetho e ngata
Ho bua: Seha diphaphete tsa
menwana mme o di sebedise ho
phetha pale ya tau le tweba

50 Tau e kgolo le tweba e nyenyane 106

Puo: Fetolela dipudulwana tsa puo
ho mmui
Medumo: Mantswe a qalang ka
modumo o kang “ng”, nn, nk, hl,
th, ts
Puo: Malatodi
Puo: Matshwao a puo
Ho ngola: Ngolla e mong ya o
thusiseng karete ya teboho

51 Mmutlanyana le kgudu 108

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)
Puo: Ngola dipolelo ho bontsha
meelelo e fapaneng ya
medumotshwano

52 Lebelo la diphoofolo 110

Ho bua: Qoqa ka dilotho
Ho ngola: Ngola dipolelo ho bontsha
se etsahetseng qalong, bohareng
le pheletsong ya pale ya mmutla
le kgudu
Puo: Ngola dikgutsufatso kabotlalo
Boikgathollo: (papadi ya borotong)

53 Letsatsi le moya 112

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)
Medumo: tlh, th, tl, hl, tj

54 Tlhodisano e kgolo 114

Ho bua: Tshwantshisa pale ya
Letsatsi le Moya;
Ho ne ho tla etsahala eng ha pale e
ne e ka kenyeletsa moya le pula?
Etsetsa maetsi didikadikwe
Ho ngola: Ngola polelo ka se seng
le se seng sa ditshwantsho; (lekgathe letswelli)
Hlalosa ditshwantsho tse bontshang
maemo a fapaneng a kgwedi

Taka setshwantsho sa kgwedi
Mantaha o mongle o mong
kgweding ena mme o bolele hore
e boemong bofe

55 Ati o palame baesekele 116

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)
Medumo: kg, tsh, tjhw, qh

56 Leeto la Ati la Baesekele 118

Ho bua: Tshwantshisa pale ena
Puo: Nyalanya makgethi le mabitso
Puo: Ngola dipolelo hape di le ho
lekgathe lefetile mme o qale ka
Maobane
Puo: Sebedisa “ya” ho bontsha thuo
Pehelo e bonwang: Bala seo Ati le
Mosi ba se tjholong mme o kenye
nomoro e nepahetseng ya sebaka
se seng le se seng mmapeng;
(qeto e fihlellwang le se bolelwang
ke ditshwantsho)

57 Ati o a hlwekisa 120

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo le
phousetara)
Medumo: q, tsh, kg, hl
Puo: Makgethi

58 Letsema le leholo la ho hlwekisa 122

Ho bua: Qoqang kamoo le ka
hlwekising sekolo sa heno
Ho ngola: Ngola serapa ka sekolo sa
heno
Puo: Tlatsa makgethi a siilweng;
Sebedisa “ya” ho bontsha thuo
Ho ngola: Etsa phousetara e
memang bana ho tla thusa ho
hlwekisa sekolo

59 Re qwelela lewatlang 124

Ho bala le kutlwisiso: (Moqoqo)

60 Ka tlasa lewatle 126

Ho bua: Tshwantshisa pale
Mosebetsi wa mantswe:
dihlongwanthao kg, tjh, tsw, ll

Ho ngola: Qetella pale.....

Ho bua: Sebedisa dingolwa tse
setshwantshong ho bolella
motswalle wa hao hore ke eng
ha se seng le se seng moo se le
bohlokwa

61 Lefatshe la dikokonyana 128

Ho bala le kutlwisiso:
(Sengolwa sa tlhahiso leseding)
Medumo: Arola mantswe ka dinoko
Medumo: lentswe la senoko se le
seng

62 Ditaba tse ding ka dikokonyana 130

Hlalosa setshwantsho
Puo: Ngola dipolelo hape di le
lekgatheng lefetile mme di qala ka
Maobane
Mosebetsi wa mantswe: lentswe
le bontshang ketso e etsahalang
hona jwale
Puo: Sebedisa -ile lentsweng ho
bontsha ketso e fetileng
Boikgathollo: Taka ditshwantsho tsa
difahleho ho bontsha maikutlo
ana a latelang: thabo, kgalefo,
tlhonamo le makalo

63 Re a bala 132

Ho bala: Bua ka mofuta wa
sengolwa
Mosebetsi wa mantswe; Arola
lentswe ho ya ka medumo

64 A re ngoleng pale 134

Ho bua: Qoqa ka dibapadi paleng;
Bolela seo o se ratileng haholo ka
pale ena
Ho ngola
Ngola buka ya pale o sebedisa
tempoleiti ya disehwa

Bukantswe ya ka 137

Ha re bueng

Nkgono wa Ati o qoqa pale eo a e ratang haholo. A re shebeng setshwantsho mme re buisane ka sona.

Ha re baleng

Tau e kgolo le tweba e nyenyane

Ka tsatsi le leng tweba e nnyane/nyenyane e ile ya tsosa tau e robetse ka phoso. Tau ya halefa ya re "Na nka tsoswa ke ntho e fokolang tjena. Ke tla o tlenya ke o je."

Tau ya penya mohatla wa tweba ka maoto.

"Jo! Mong. Tau, ke maswabi, ntshwarele, ke entse phoso, se ntje, ke a fokola, ke twebanyana e nyenyane."

"O nepile," ho bua tau. "Nkeke ka kgora ha nka ja ntho e fokolang jwale ka wena, tloha mona!"

"Ke a leboha, monghadi Tau," ho bolela tweba. "Ka le leng la matsatsi ke tla o pholosa le nna."

"Ha ha ha!" ho rora tau. "Wena o fokola tjee, o ka nthusa jwang? O seswaswi ke a o bona. Nna ke morena wa diphoofolo kaofela, ha ke hloke thuso ya hao."

Ka le leng la matsatsi, tau e itsamaela ya hlahelwa ke bothata. Moo e ntseng e tsamaya ya kgothjwa ya tshwaswa ke sefi sa setsumi se seng ya wela fatshe potlo.

"Thusang! Thusang!" Tweba ya utlwa lerata lena, mme ya matha, ho thusa Tau.

"Na nka o thusa," ke tweba eo.

"O ka nthusa ka eng wena, o a fokola" ho bua Tau.

Tweba ya qala ho loma sefi sena, ya se etsa ditokana tse nyenyane. Yaba ke ho pholoha ha tau.

"Ke ne ke o tella monna empa tjhee, o nthusitse ke a o hlomphe ho tloha kajeno," ho rialo Tau.

Ha re ngoleng

Bala pale ebe o kgetha karabo e nepahetseng.

Pale ena e re ruta eng?

- A Ho bonolo ho thetsa Tau.
B Ha o a tlameha ho ba moholo ho thusa ba mathateng.

Hobaneng Tau e ne e etsa lerata?

- A E ne e hloka thuso.
B E ne e batla tweba e tsamaye.

Tau e ile ya nahana eng ha e bona Tweba?

- A E nahanne hore tweba ha e na bokgoni ba ho thusa.
B E nahanne hore tweba e a tella.

Mantswe a tlwaelehileng

nnyane/
nyenyane
nepile
thusa

Ngola karabo ya potso ena:

Ke eng seo re ka ithutang sona paleng ena?

Boikgathollo

Seha setshwantsho sena, mme o se behe menwaneng ya hao. Se sebedise ho o thusa ho pheta pale ya hao.

O tla fumana se sehwanng ka morao ho buka.

Ha re ngoleng

Ngola hore na tau le tweba di ne di re eng.
Sebedisa matshwao a ditsejana.

Se ntje, monghadi
Tau. Ke tla o
thusa ka le leng la
matsatsi.

Tweba e itse, "

Tau e itse, "

O fokola haholo.
O ka se nthuse ka letho.

Tlotlontswa

Bala mantswe. Mamela medumo.

Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka
ona bukeng ya hao ya ho ngola.

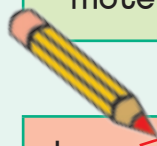
nna	nkama	hloke	thuso	setsomi
monna	nkotla	hlahelwa	thusa	matsatsi

Ha re ngoleng

Etsa mola mantsweng a hananang le ana. Re o etseditse mohlala.

motenya	kgolo	telele	thabile	mpe
kgutswane	mosesane	ntle	nyane	kgenne

Ha re ngoleng

Kenya matshwao polelong tse latelang.

ho ne ho tjhesa, tau e nyenyane ya bona tweba e kgolo

tau e nyenyane e ne e fokola, tweba e kgolo e ne e le matla

tau e ne e le bobebe, ha tweba e ne e le boima

setsomi se lokileng se ile sa tjheha sefi ho tshwasa tau e fosahetseng

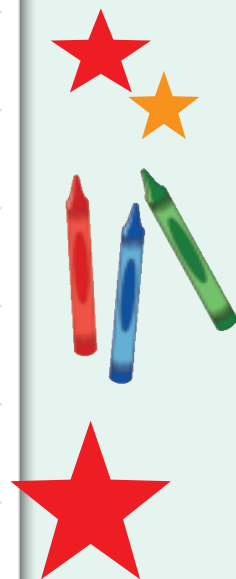

Boikgathollo

Ngola karete o lebohe motho ya kileng a o thusa. Ka pele ho karete ngola molaetsa o mokgutshwanyane. Ka hare ho karete, bolela hore o thusitswe jwang.

Blank lined area for writing.

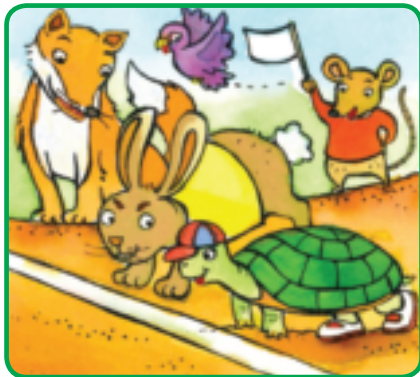

Ha re bueng

Na nkgono o o qoqela dipale? O tla re balla pale eo nkgono wa Amo a ratang ho e pheta.
Sheba ditshwantsho mme o bolele hore pale e bua ka eng.

Ha re baleng

Mmutlanyana le kgudu

Kgalekgale, mmutlanyana le kgudu, di ne di dula mmoho. Di dula morung o teteaneng o motsho motsho. Kgudu e ne e tsamaya butle, mme mmutlanyana o ne o tsheha kgudu kamehla ka lebaka la lenama. Ka le leng la matsatsi, mmutlanyana wa re ho kgudu "Motswalle a re kenele tlhodisano ya lebelo" Diphoofole tsohle tsa bokana ho tla shebella diphoofole tsena. Di qabohile haholo ho bona kamoo kgudu e neng e tsamaya butle kateng.

Lebelo la qala, Mmutlanyana a matha ka lebelo le leholo. Ha Mmutlanyana o hetla, ha o a ka wa bona moo kgudu e feletseng teng, Mmutlanyana: "Hei, kgudu o hokae mmabotswa. O tsamaya butle. Ke a phomola jwale. Ke tla qala ho matha ha kgudu e atamela." Mmutlanyana a ya ka boroko. Moo a ntseng a robetse, a utlwa diphoofole tse ding di kgotsa.

O nahanne hore o ne a lora.
Ha a tsoha a bona kgudu e se e le pela mola
wa makgaola kang.

Bala pale mme o arabe dipotso tse latelang. Lentswe la pele la karabo le
tshwanetse ho qala ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella polelo ka **kgutlo**.

Ha re ngoleng

Ke mang ya hlotseng? Hobaneng?

Ke bomang ba neng ba shebelletse lebelo?

Mmutlanyana o phomotse hokae?

Ngola sehlooho sa pale ena.

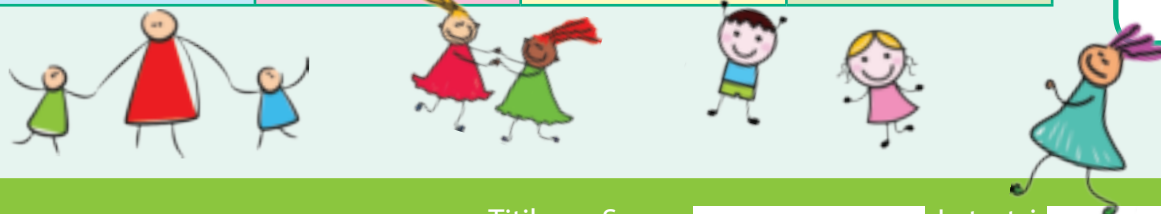
Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.
Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole
dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

butle	qoqela	mmoho	kgaola
hetla	qala	mmutla	kang

Mantswe a
tlwaelehileng

qala
butle
tlholo
shebella

Ha re etseng

Bapisa dilothe le phoofolo e nepahetseng ka letsohong le letona ka ho etsa mola o di kopanyang.

Ke bina hamonate
hlabula, ke hlwelletse sefateng.
Nka fofela lapeng.

Ke tsamaya butle.
Ke phela ka metsing, ke rata
ho sesa.

Ke tlangwa ka
ditomo, ke a palangwa.
Ke tsamaya butle, hlooho ya
ka ha o e bone ha ke
tsamaya.

Ke loma habohlolo,
ke behela mahe a
tswekere. Nna ke eng?

Dilothe

Ha re ngoleng

Ngola polelo ya bohlokwa ka se etsahetseng qalong, bohareng le pheletsong ya pale ya Mmutlanyana le kgudu.

Qalong

Bohareng

Pheletsong

Ha re ngoleng

Ngola bongata ba
mantswe ana.

motho	batho
tlhapi	
moya	
letsatsi	

Kgutsufatso

kgudu	
mmutlanyana	
tau	
tweba	

Dikao taelo

Boikgathollo

Tlthodisano le motswalle wa hao. Bidikisa sente. Ha sente e bontsha ka hloohong tsamaya dibaka tse pedi; ha e le ka mohatleng, kgutlela morao sebaka se le seng. Bala hore ho ngotsweng bolokong boo o fihletseng ho bona. Etsa kamoo o bolellwang kateng.

QALA

Bina pina.

Opa diatla.

Bolela lentswe le qalang ka E.

Beha buka hlohong.

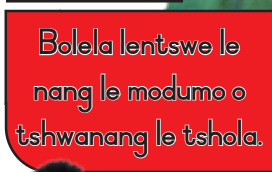
Bolela lentswe le nang le modumo O.

Ntsha leleme.

Ke letsatsi lefe le tlang ka mora Labone

Bolela lentswe le nang le modumo o tshwanang le tshola.

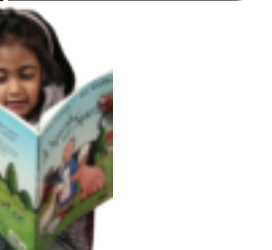
Bala lentswe mokoloko.

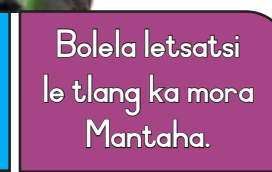
Bolela letsatsi la kajeno.

Ke lentswe lefeng le hananang le motjheso?

Bolela letsatsi le tlang ka mora Mantaha.

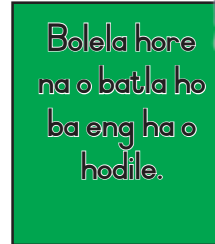
Ngola lentswe le qalang ka modumo B.

Tlamolla dieta.

Bolela lentswe le nang le medumo e meraro.

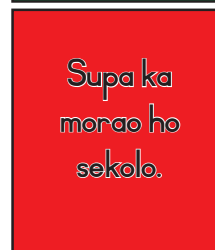
Bolela hore na o batla ho ba eng ha o hodile.

Kwala mahlo o bonye.

Bolela lentswe le nang le modumo o tshwanang le tjhelete

Supa ka morao ho sekolo.

Peleta lebitso la hao o qala qetellong ya lona.

QETELA

Ha re bueng

Ena ke pale ya bohlokwa ya nkgono wa Ati.
Sheba setshwantsho o bolele hore pale e bua ka eng.

Ha re baleng

Letsatsi le moya

Ka le leng la matsatsi, ha tsoha moya o matla. Difate tsa robeha, difenstere tsa thubeha. Moya o ne o le motlotlo mme wa re: "Ke matla le ho feta difate, ke feta le letsatsi."

Letsatsi la hlaha ka mora maru la araba la re: "le kgale moya, ke matla ho o feta."

"Ha re be le tlhodisano re bone hore na ya matla ke mang," ho bua moya. "Nna ke tla qala. Bona hore ke matla jwang?" ho tjhoMoya. "Nkaetsahore dinatla di hlobole dijase."

Letsatsi la tjhaba. Bohle ra thaba, ra futhumala.

Monna ka jase le yena a nyakalla mme hlobola jase.

Letsatsi la thaba la re:

"Ke nna mohlodi, ke mampodi!"

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella polelo ka **kgutlo**.

Ke bomang dibapadi tsa bohlokwa paleng?

Ho etsahetseng ha moya o foka?

Ha letsatsi le tjhaba ho etsahetse eng?

Ho ne ho ka etsahala eng ha pula e ne e ka kenela tlhodisano? Hobaneng?

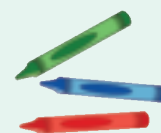
Mantswe a tlwaelehileng

tsoha
robala
matla
kgale

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

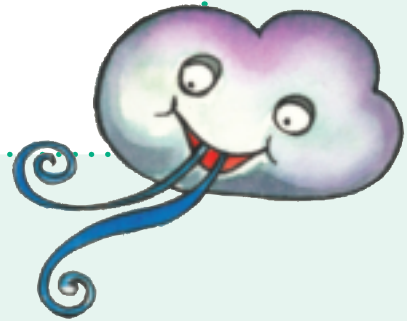

tlhodisano	futhumala	tjhesa	matla	hlobola
tlhaku	thubeha	tjho	dinatla	hlobole
tlhoriso	thaba	tjhaba	motlotlo	hlaha

Ha re etseng

Etsang tshwantshiso le motswalle wa hao ho bontsha hore ke mang ya matla. Tshwantshisong ya lona, ho be le **letsatsi**, **kgwedi**, **moya** le **pula**. E mong wa lona a apare jase.

Ha re ngoleng

Etsang sedikadikwe mantsweng a bontshang ketso.

mathile

sesa

nahana

thimola

nako

ngola

leino

bala

nkile

rahile

bapala

robala

jwang

papadi

phatsimile

tsamaya

rata

moshemane

tsheha

robetse

Ha re ngoleng

Ngola polelo ka setshwantsho se seng le se seng.

1.

2.

3.

4.

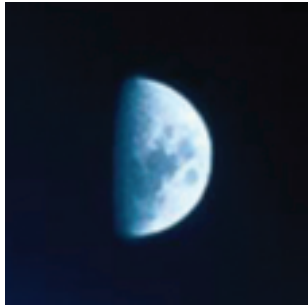
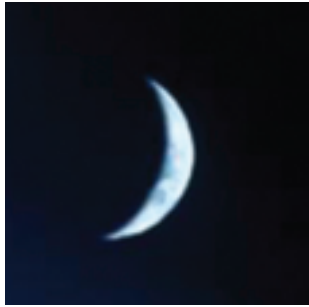
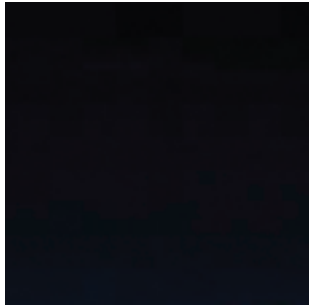
Boikgathollo

Bala ka kgwedi le letsatsi, qoqela motswalle wa hao ka seo o se boneng.

Letsatsi le kgwedi

Kgwedi e shebahala e sa tshwane le kamehla, ke hobane ha e ntse e dikoloha letsatsi le kganyetsa dibakeng tse fapaneng tsa kgwedi. Mabitso a na a latelang ke mabitso a hlalosing boemo ba kgwedi ka dinako tse fapaneng.

kgwedi e feletseng	kgwedi e halofo	kgwedi e tolokileng	kgwedi e ntjha
			

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella polelo ka **kgutlo**.

O bona kgwedi e jwang kajeno?

Sheba boema ba kgwedi ka bo Mantaha ba bane kgweding ena, mme o etse setshwantsho se bontshang boemo ba yona kgetlo le leng le le leng.

--	--	--	--

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Baesekele e ntjha

Moholwane wa Ati o reketswe baesekele e ntjha ha a geta selemo sa leshome. Baesekele ena e ntle, e kgubedu. Kgale Ati a lakatsa ho ba le mpho e ntle jwalo. Ka le leng la matsatsi, Ati o ile a kopa moholwane wa hae hore a mo kadime baesekele. Thabo o ne a sa rate, a mo hlokomella baesekele ya hae. O ile a thaba haholo ha abuti wa hae Thabo a mo kadima baesekele. A qhomela hodimo ke thabo.

Ba palame jwalo le motswalle wa hae Mosi. Ba tsamaya dihlahleng tse tshabehang, tlasa difate tse teteaneng. Ba fetile le borokgong bo tshosang, bo bolelele. Naha e ne e le ntle e boheha.

Ka mora hore ba tshele borokgo ba bona dibotlolo tse ngata di tjhwatlehile. Ho ne ho le bohlaswa ebile ho nkgaphu! Ho ile ha e ba boima ho swaela baesekele ka thoko, ha ba hetla ba fumana hore lebidi la morao le tswile moya. Le

hlabilwe ke dibotlolo. Ati o ile a tlameha
ho jara baesekele ho ya hae.
A sulafallwa haholo tsatsing leo.
A kopa Thabo ho mo thusa ho lokisa
baesekele.

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka **tlhaku e kgolo**. Hopola ho qetella polelo ka **kgutlo**.

Ati o ne a palame baesekele ya mang?

Ke eng e ileng ya senya lebidi la baesekele?

O ile a isa baesekele jwang hae?

O nahanang ka batho ba silafatsang naha?

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.
Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka
lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya
ho ngola.

kgale	qhomela	tshela	tjhwatla
kgubedu	qhoba	tshabehe	tjhwatjhwasele
kgaba	qhotsa	tshehe	tjhwatlehile

Mantswe a
tlwaelehileng

kgubedu
thaba
dibotlolo
baesekele

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso moo o bontshang Ati a kopa Thabo, moholwane wa hae ho palama baesekele ya hae. Bontsha Ati le Mosi ba palame baesekele. Bontsha Ati a jarile baesekele. Bontsha Ati a bolella Thabo kamoo baesekele e senyehileng kateng. Bontsha kamoo Thabo a ileng a sulafalla kateng ha a bona baesekele ya hae.

Mabitso le makgethi

Ha re ngoleng

Re sehelletse lebitso polelong e nngwe le e nngwe mola. Jwale polelong tse latelang etsa sedikadikwe mahlalosing.

Mabitso ke mabitso a batho kapa dintho. Mahlalosi a re hlalose tsamoo batho le ditho di leng kateng.

O wele baesekeleng.

O ne a kganna baesekele difateng tse telele.

O ne a feta borokgong bo boholo.

Moya o tswile lebiding la baesekele.

O kgannile baesekele hoseng haholo.

Ha re ngoleng

Ngololla dipolelo tsena, o qala ka **Maobane**. Sebedisa mantswe ana ho o thusa.

palame

shebile

ile

bontshitse

O palame baesekele.

Maobane o

Ke shebile digalase.

Maobane ke

O nka baesekele.

Maobane

O lokisa baesekele.

Maobane

Ha re ngoleng

Qetella dipolelo tse latelang ka ho sebedisa mahokela ana, ya, wa, tsa

Baesekele _ Thabo	Buka _ Amo	Mme <u>wa</u> Ati
Ntja _ Ati	Apole _ Titjhere	Pene _ Amo
Mohatla _ Tau	Dieta _ Amo	Koloi _ ntate

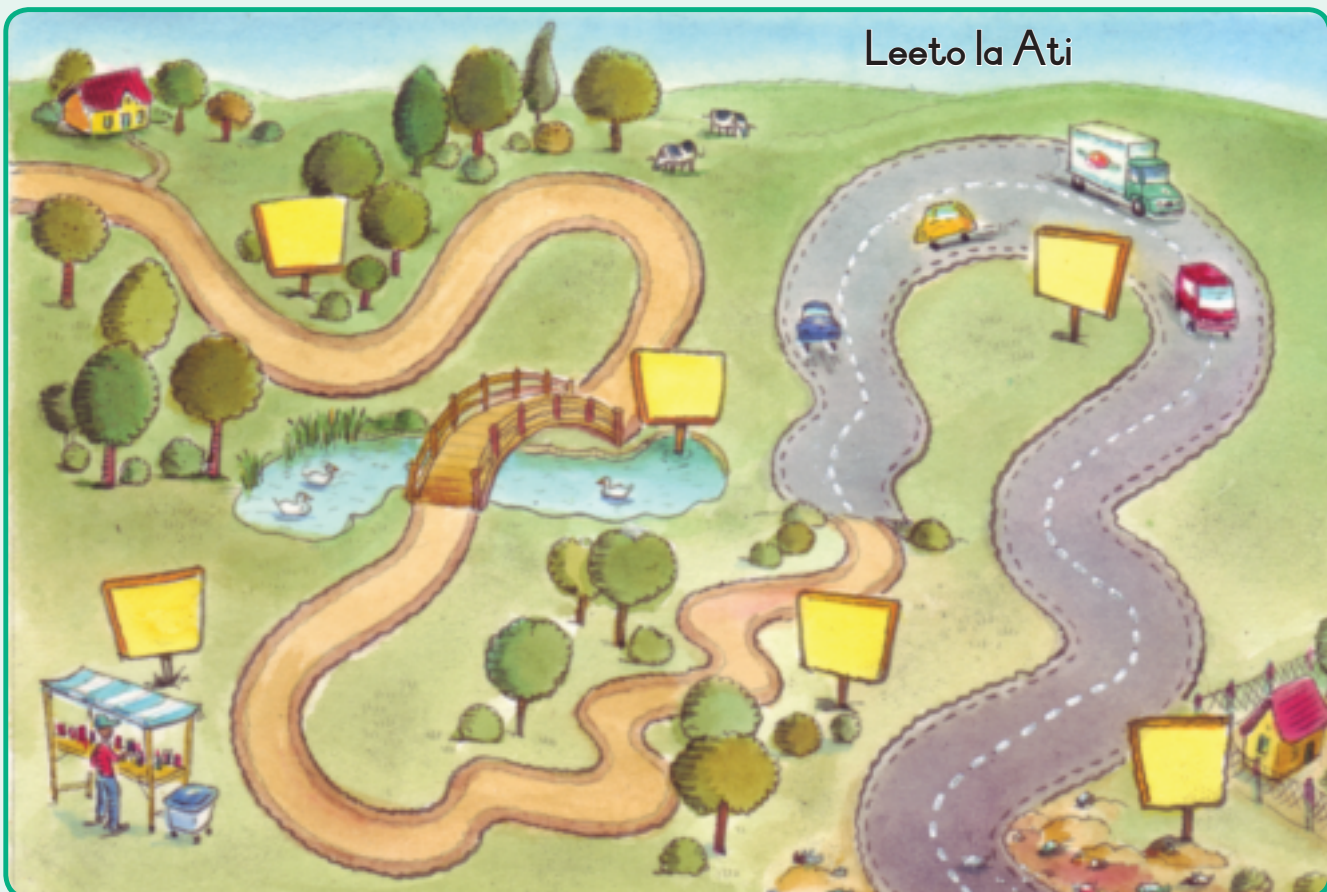

Boikgathollo

Bala ditaba tsa Ati le Mosi ha ba ne ba palame baesekele.

Ngola dinomoro tsa dibaka tse fapaneng mmapheng. O etseditswe mohlala polelong ya pele.

1	Ha re reke senomaphodi.
2	Sheba kamoo naha e leng ntle kateng.
3	Tsela ena e na le methinya e mengata.
4	Jo! Bohlaswa bo bokana. Dibotlolo di tjhwatlehile.
5	Borokgo bona bo se ke ba wela.
6	Ke tlameha ho kganna ka hloko.

Leeto la Ati

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Letsema la ho hlwekisa

Ati le Mosi ba qoqetse titjhere ya bona ka ditshila toropong ya bona. Titjhere wa bona a ba kgothalletsa ho mema metswalle ya bona ho ba thusa. Ba ile ba etsa setshwantsho se setle se bontshang letsema la ho hlwekisa. Bana ba ile ba phallela ho tla hlwekisa. Ba ile ba thonaka dibotlolo tse tjhwatlehileng, makotikoti le dipampiri tse tabohileng.

Ha re bueng

Bona setshwantsho se entsweng ke Ati le Mosi.

Re tlamehile ho dula bakeng se hlwekileng.
Ditshila di mpe, ebile di a kudisa.
Hlwekisa dinoka le moo re phomolang teng.
Ha re kopanyeng matsoho ho boloka
naha ya rona e hlwekile.

kenya letsoho letsemeng la ho hlwekisa.

E mong le e mong o tla fumana selae sa borotho le senomaphodi.

Neng?

Ka Moqebelo mohla la 21 Hlakubele
ka hora ya leshome.

Hokae?

Kiddy Park.

Bese e tla le kgutlisetsa malapeng ka hora ya bobedi.

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo.
Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

qoqetse	ditshila	kgothaletsa	hlwekisa
qoqa	dintshi	kgutlisetsa	bohlokwa
qela	tshimo	kganya	hlapa

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Ke mang ya thusitseng Ati ho etsa setshwantsho?

Bana bana ba babedi ba ikemiseditseng?

Na ho ne ho le bohlokwa hore ba hlwekiswe? Hobaneng?

Ba qadile ho hlwekisa neng?

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe ho lentswe le kgethollang bana.

Makgethi

Ngwanana e monnyane o thonakile dipampiri.

Moshanyana e moholo o thusitse ho hlwekisa phaka.

Ngwanana e motle o ne a batla ho thusa.

Moshanyana ya nang le dilemo tse leshome o ile a re tshehisa.

Bashanyana ba thibaneng ditsebe ba ne ba batla ho pata moqomo wa matlakala.

Ha re bueng

Ba mophato wa hao ba ka etsa eng ho hlwekisa sekolo? Ke hokae moo ho leng bohlaswa sekolong? O ka etsa eng ho rera letsema la ho hlwekisa sekolo?

Ha re ngoleng

Tlatsa dikgeo ka makgethi a hlalosang mabitso.

Ha re ngoleng

Tlatsa dikgeo ka mantswe a nepahetseng.

tjhesa

motsu

metala

Bongi o kganna baesekele merung e _____.

Letsatsi le _____ haholo.

O thutse lejwe le _____.

Letsatsi:

Ha re ngoleng

Kenya mahokedi (tsa; a; ya) ka mora lebitso ho bontsha hore ntho tsena ke tsa batho ba bangata.

dibuka _ banana	dibuka _ barwetsana	kopano _ matitjhere
dintja _ bashanyana	dikoloi _ matitjhere	diaparo _ baaki
mehatla _ diphoofofo	dipopi _ baholwane	dibotlolo _ lebese

Boikgathollo

Sheba setshwantsho sa Ati. Etsa setshwantsho se jwalo o memela bana ho thusa ho hlwekisa sekolo.

Titjhere: Saena

Letsatsi

123

Ha re bueng

Ntatemoholo wa Amo o rata ho qoqa pale tsa ka moo dihababi tsa lewatle di pholositseng bophelo ba hae kateng. Sheba ditshwantsho mme o qoqe ka pale.

Ha re baleng

Dihababi di pholosa batho

Ntatemoholo Molemo le motswalle wa hae Thabo ha ba sa le **batjha**, ba ne ba rata ho **qwela** lewatleng. Ho ne ho e na le sekepe se setle, botebong ba lewatle. Sekepeng moo ho ne ho le difaha tse ntle tsa **gauta**. Ntatemoholo ha a ne a ya botebong ba lewatle o ne a apara diphahlo tsa hae tsa ho sesa. O ne a sebedisa le mathopo a neng a mo thusa ho hema.

Ka le leng la matsatsi, ntatemoholo ka ho **kgahlwa** ke difaha tsa gauta a bolella motswalle wa hae kamoo a batlang ho ya botebong ba lewatle kateng. Empa Thabo a mo kgalemela: "Ntatemoholo, kajeno lewatle le halefile, se kene."

Ntatemoholo: "Empa ke bone sefaha se setle se benyang gauta ke batla ho se nka. Re tla fumana tjhelete e ngata haholo ha re ka se rekisa."

Thabo: "Sefefo se tshabehang se ya tla, se bapale ka bophelo ba hao."

Ntatemoholo a se ke a mamela, a ya botebong ba lewatle. Thabo a mo emela a fufuletswe ke letswalo. Ntatemoholo o ile ho tjheka o ile a se lokolla. O ile a atleha

ho lokolla sefaha, mme o ile a leka ho sesetsa lebopong la lewatle. Sefaha se ne se le boima haholo. Matsoho a hae a kgathala, sefaha sa wela ka metsing.

Moo a ntseng a kalla,

sehababi sa fihla sa mo phamola, sa mo isa lebopong la lewatle.

A nyakalla ntatemoholo. "Ke leboha thuso ya hao, ke ne ke tshohile hoo ke neng ke thothomela."

Ha re ngoleng

Araba dipotso tsena. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Ke bomang dibapadi tsa bohlokwa paleng ena?

Ke hobaneng ntatemoholo a ne a batla ho qwelela lewatleng?

Thabo ha a emela ntatemoholo hobaneng?

Ntatemoholo o fihlile jwang lebopong la lewatle?

Mantswe a tlwaelehileng

difaha
lewatle
sefefa
qwela

Ha re etseng

Etsa tshwantshiso ka ntatemoholo le sehahabi sa lewatle.
Ke mang ya tla ba sehahabi se pholositseng ntatemoholo.

Tlotlontswe

Bala mantswe. Mamela medumo
Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole
dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

kgahla	tjhelete	letswalo	nyakallo
kgetha	tjhetjha	tswela	tlamolla
kgama	tjhesa	fufuletswe	lokolla

Ha re ngoleng

O ntatemoholo. Ngola hore ho etsahalang ka wena.
Pale e qala tjena.

Thabo o ile a nkeletsa hore ke se ke ka kena metsing. Empa ke ne ke batla ho lata
sefaha sa gauta ka metsing. Ke tsebile hore ho tla ba le sefefe se seholo ...

O sehahabi. Ngola ka hore o bona eng, le hore o ile wa etsa eng. Pale e qala tjena:

O sehahabi. Ngola ka hore o bona eng, le hore o ile wa etsa eng. Pale e qala tjena:

Boikgathollo

Qoqela motswalle wa hao ka dintho tse fapaneng tse hlokwang ke disesi ha di le metsing.

Senokgele

Maseke

Senokgele
E thusa ho hema

Maseke
E thusa sesesi se bone ka tlasa metsi

Tanka ya moya

Lebanta la ho teba

Tanka ya moya e thusa ka moya

Lebanta la ho teba le thusa sesesi hore se tebe

Diphahlo tse mofuthu

Diphahlo tse mofuthu di thusa ho futhumatsa mmele

Difini

Difini dieta tse thusang ho sesa ka pele

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Ha re baleng

Dikokonyana mosebetsing

O kile wa pedila kokonyana? Na o a tseba hore dikokonyana di dula mmoho?

Di ja mmoho?

Ha o ka latella tsela ya kokonyana o tla fumana dijo di entse mohoula. Di rata tswekere haholo.

Latela tsela ya dikokonyana

Ha kokonyana e fumana dijo e etsa mokoloko hore kokonyana tse ding di latele. Di latela mokoloko wa dijo. Di rata ho ja dijo tse siilweng malapeng, di rata le ho bokanela dijo. O tla fumana ho le ho tsho! tsho! Di bokanetse dijo.

Leka tse latelang

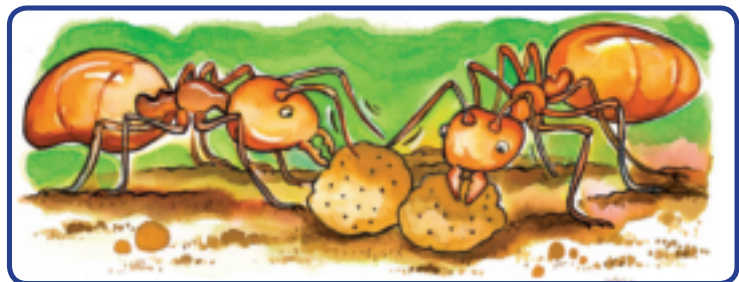
Beha leqephe le nang le dijo pela mokoti wa dikokonyana. Emela hore dikokonyana di fumane dijo. Dikokonyana tse ngata di tla kgobokanela dijo. Ha o tjhethjhis dijo di tla latela. Na dikokonyana di a e latela?

Ho etsahalang ha o tlosa dijo?

Dikokonyana di latela mokoloko wa tse ding. Empa ho nka nako e telele hore di qale mokoloko o mong.

Hobaneng?

Ha kokonyana e fumana dijo, e siya monko o monate hore dikokonyana tse ding di leke ho o latella.

Ha re ngoleng

Bala pale mme o arabe dipotso.

Pale ena e bua ka eng?

- A E bua ka dikokonyana.
- B E bua ka ho tebela dikokonyana.
- C E bua ka dikokonyana hore di fumanwa kae.

Hobaneng o tshwanetse ho beha dijo pela mokoti wa dikokonyana?

A Ho ferekanya dikokonyana.	C Hore di etse mokoloko.
B Ho bolaya dikokonyana.	D Hore di bine.

Ha dikokonyana di fumane dijo, di jwetsa tse ding jwang hore di fumane dijo?

A Di a sheba mme di latele tse ding.	C Di etsa mokoloko o lebang dijong.
B Di nkgella dijo.	D Di qhala dijo.

Na o nahana hore dikokonyana di a ratana? Hobaneng?

Ha re ngoleng

Arola mantswe a na ho latela medumo ya ona.

Bala mantswe. Mamela medumo.

qhoma	kgoho	pheha
-------	-------	-------

leqeba	mokoloko	nkgela
le/qe/ba		
thaba	ferekana	mofuthu
kokonyana	lenyalo	thusang

Mantswe a tlwaelehileng

mmoho
mokoloko
dijo
latela

Ha re etseng

Sheba mokoloko wa dikokonyana sekolong. Etsa setshwantsho ka seo o se bonang. Qoqela motswalle wa hao ka setshwantsho sena.

Ha re ngoleng

Ngololla dipolelo tsena o qale ka maobane. Sebedisa mantswe ana ho o thusa:

mokoloko

jele

kgobokane

Dikokonyana di latela mokoloko.

Maobane dikokonyana

O bone dikokonyana di kgobokane dijong.

Maobane o

Dikokonyana di ja tswekere.

Maobane

Ha re ngoleng

Etsa sedikadikwe lentsweng le nepahetseng.

Tumellano ya medumo

Dikokonyana di **batla/batlile** ho ja dijo.

Pere e **batla/batlile** metsi.

Ati o **ya/ile** toropong.

Tsatsing lena **ho/le** a tjhesa.

Dikokonyana di **batla/batlile** ho ja dijo.

Pere e **batla/batlile** metsi.

Ati o **ya/ile** toropong.

Tsatsing lena **ho/le** a tjhesa.

Ha re ngoleng

Qetella dipolelo tsena:

Re sebedisa **ke** pela lebitso
le leng le le leng ha re
araba potso ena: "ke eng
ena?"

ke	apole
	lehe
	kokonyana
	serurubele

	lesea
	sesebediswa
	lamunu
	sekepe

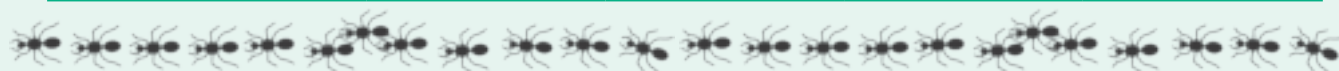
	sesesi
	tweba
	sekgele
	tlou

Boikgathollo

Dikokonyana di bontsha tse ding ho fumana dijo ka ho siya lephoka/monko
la tsona mokolokong, o yang dijong. Di etsa seo hobane ha di tsebe ho bua.
Ho na le mekgwa e mengata ya ho buisana ho se na puo. Re etsa sena ka
diketso, mahlo, difahleho.

Ba reng?	Ke halefile .	Ke thabile .	Ke kgenne .	Ke maketse .
Mahlo				
Molomo				
Dintshi				
Sefahleho				
Etsa sefahleho sa hao.				

Ha re bueng

Sheba setshwantsho o bue ka seo o se bonang.

Tau e kgolo
le tweba

Letsatsi le moya

Letshwala le
a pholosaDikokonyana
mosebetsingMmutlanyana le
kguduAti o fiela
matlakala

Ha re baleng

Hopola dipale tseo o di badileng bukeng ena.

Ke pale efe eo o e ratang. Nahana hore ke hobaneng o rata tse ding tsa dipale ho feta tse ding. Ngola dinomoro ka ho hlahlamana o qala ka ya 1-4 ho bontsha pale eo o e ratang haholo.

Na o ratile pale ya tau e kgolo le tweba e nyane, kapa letsatsi le moya kapa mmutlanyana le kgudu.

Na o rata ho balla monate.

O kgethile, Dihahabi di pholosa batho kapa Lefatshe la dikokonyana?

Na o rata ho balla tsebo.

Ha re ngoleng

Bala pale mme o arabe dipotso tse latelang. Lentswe la pele la karabo le tshwanetse ho qala ka tlhaku e kgolo. Hopola ho qetella polelo ka kgutlo.

Ke pale efe eo o e ratileng haholo?

Ke eng eo o e ratileng ka pale ena?

Ke pale efe eo o sa e ratang haholo?

Hobaneng o ne o sa rate pale ena?

O balla ho fumana tsebo kapa monate?

Tlotlontswe

Arola mantswe ana ho latela medumo ya ona. Jwale sebedisa mantswe a mahlano ho a ka lebokoseng, o ngole dipolelo ka ona bukeng ya hao ya ho ngola.

dikokonyana	mmutlanyana	dikgomo
di/ko/ko/nya/na		
kgobokana	kgudu	mokgwa
difahleho	hobaneng	sehahabi

Mantswe a tlwaelehileng

mokoloko
nnyane/
nyenyane
kgolo
rata

Ha re etseng

Qoqela metswalle ya hao ka pale eo o e ratileng ho feta tse ding.
Bua ka dibapadi paleng ena. Ke eng seo o se ratileng paleng ena.

Itokisetse ho ngola pale ya hao.

Ha re ngoleng

O tla ngola ka eng?

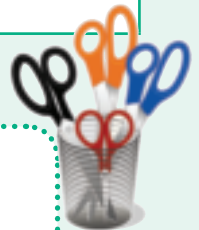
Ke mang eo e tla ba sebapadi sa hao sa bohlokwa?

O tla qoqa ka eng paleng ena?

Boikgathollo

Ngola pale ya hao. Pale ena e tlamehile ebe le qalo, bohare le pheletso.
Kopa metswalle ya hao hore e o thuse. Jwale o tshwanela ho ngola buka ya hao.
Seha leqephe le latelang la buka. Seha moo ho entsweng matheba.
Mena leqephe moo ho nang le matheba. Ngola lebitso la hao ka tlasa sehlooho sa buka, hobane o mongodi wa buka. Etsa setshwantsho ka hodima buka. Jwale ngola pale ya hao bukeng ena.

BOKANTLE BA BUKA

DITABA TSA MONGODI

Ngola lebitso la hao

Dilemo tsa hao

Moo o dulang

MOHATO WA 2: mena moleng o nang le matheba

MOHATO WA 3: Kenya setsepele le laboereng leano

BOKANTLE BA BUKA

Etsa setshwantsho mona.

Ngola lebitso la buka mona.

Ngola lebitso la hao (o mongodi).

MOHATO WA 1: seha moleng o tsebileng ka mmala kamora haba o kentsa setsepele

MOHATO WA 1: mena moleng o nang le matheba

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Ngola bohare ba pale ya hao mona le legqepheng la 5.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Taka setshwantsho mona.

Qala ho ngola pale ya hao mona ebe o ya leqepheng la 3.

Taka setshwantsho mona.

Qetella pale ya hao mona.

Tswela pele ka pale ya hao mona.

Taka setshwantsho mona.

Ngola se etsahetseng pheletsong ya pale ya hao.

Taka setshwantsho mona.

Bukantswe ya ka

A a			G g
B b			H h
C c			I i
D d			J j
E e			K k
F f			L l

Bukantswe ya ka

M
m

S
s

N
n

T
t

O
o

U
u

P
p

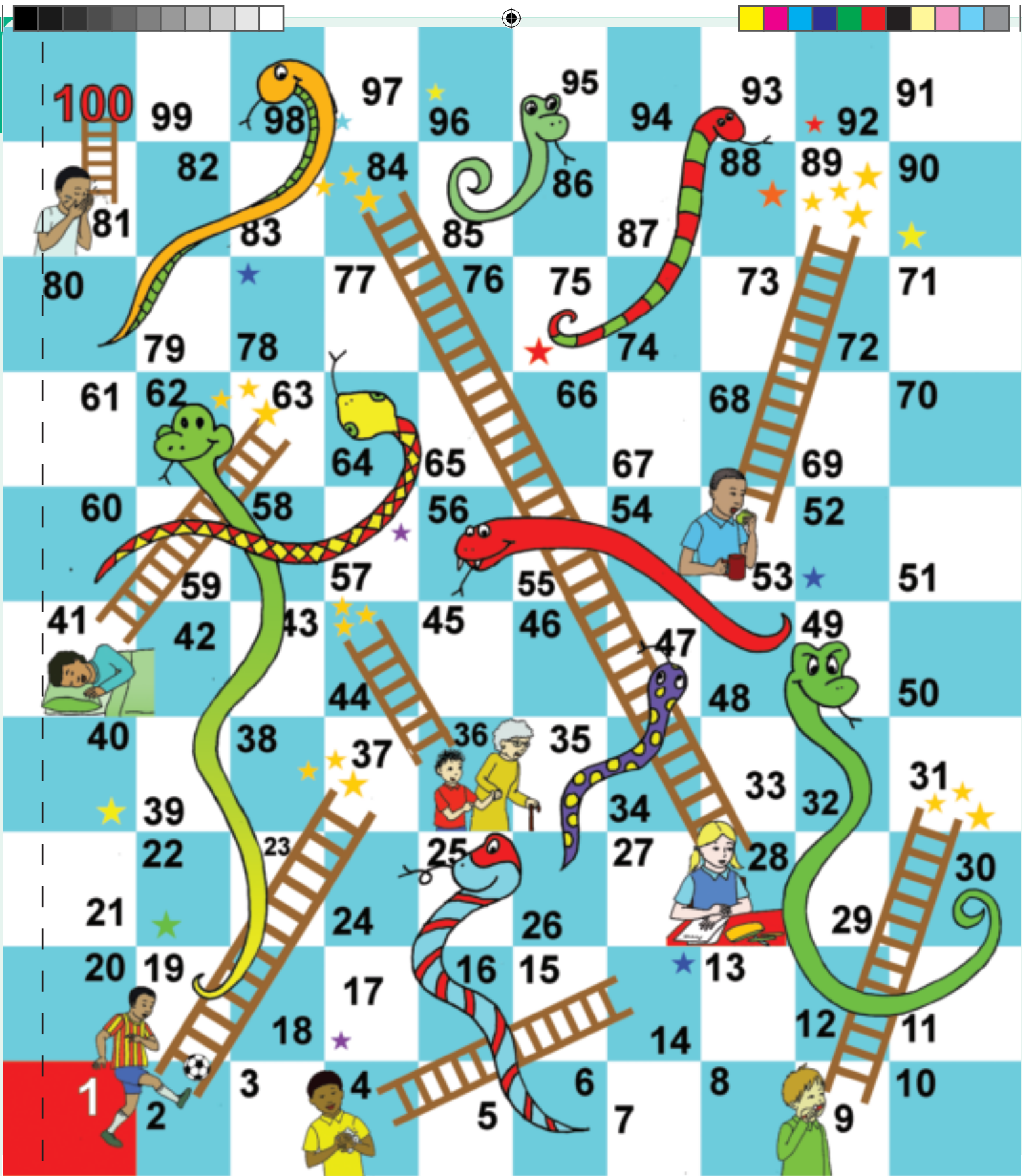
V
v

Q
q

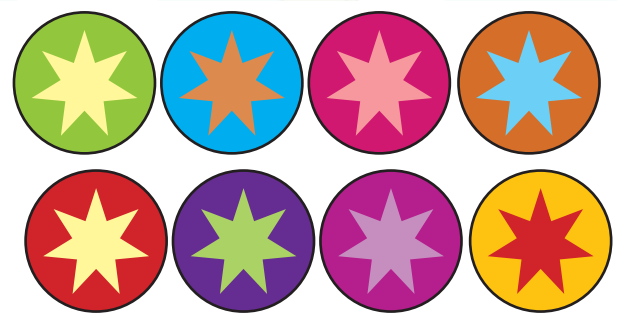
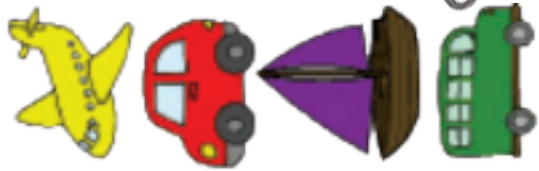
W
w

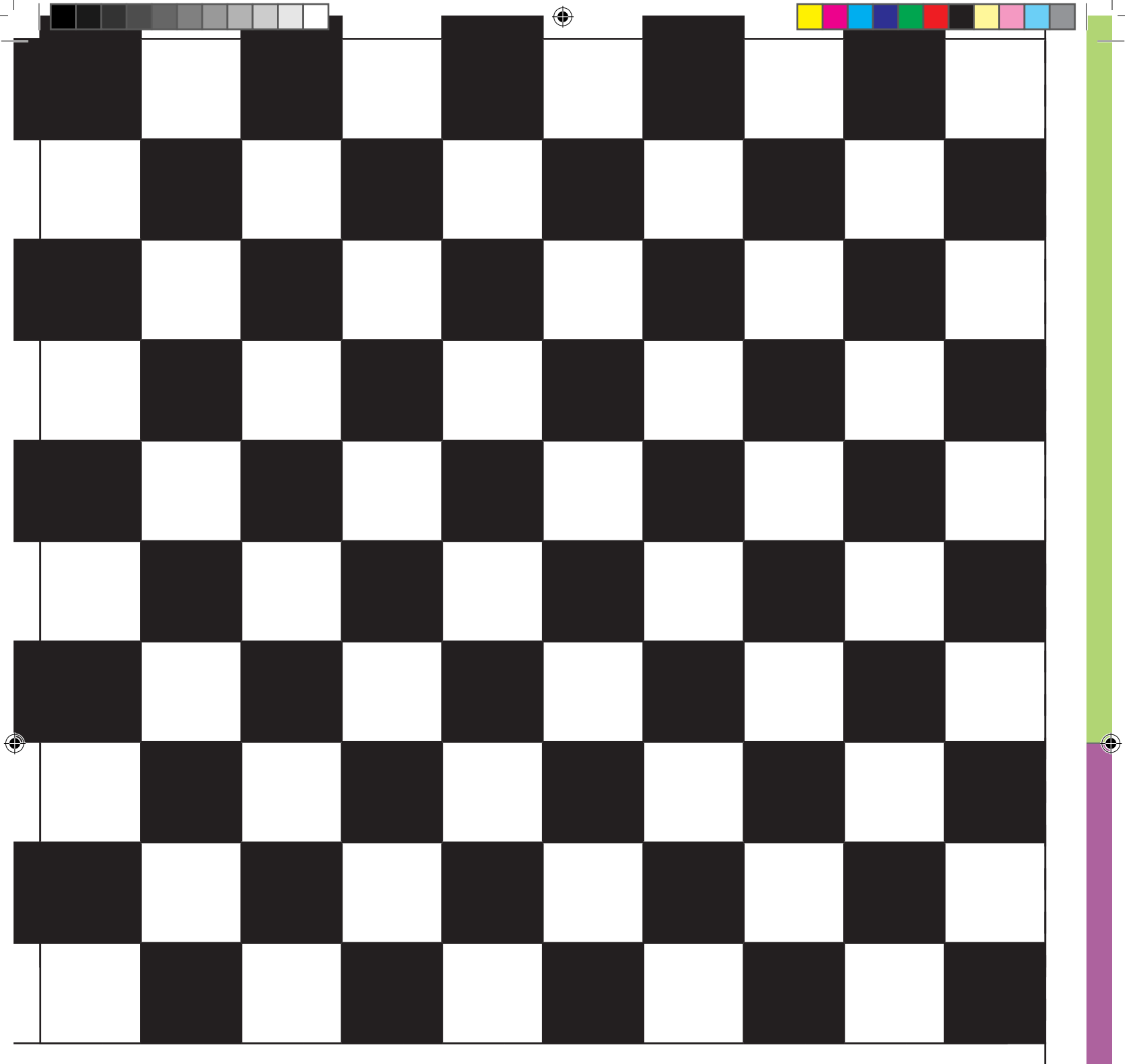
R
r

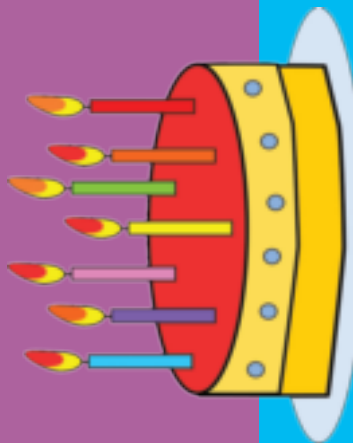
X-Z
x-z

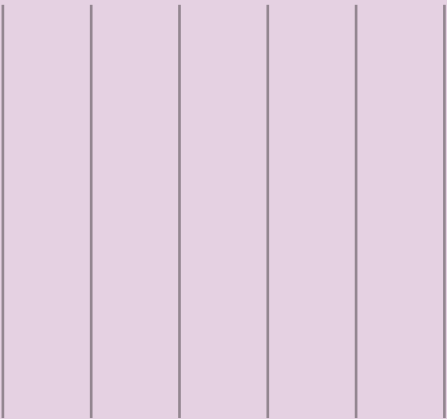
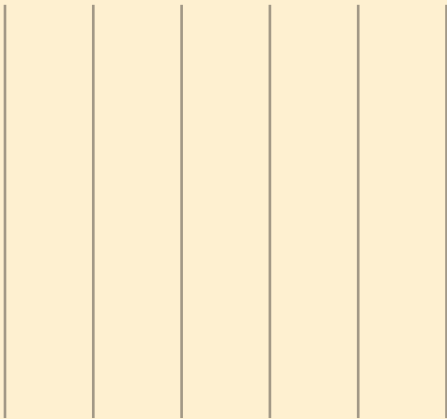
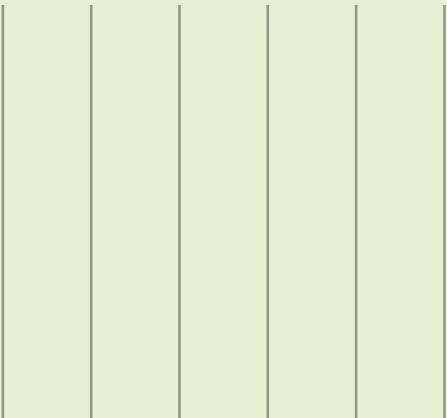
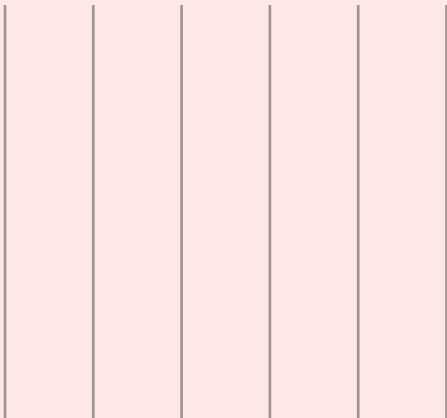

Dinoha le Dilere
Seha dintho tsena o di sebedise
ho Dinoha le Dilere.

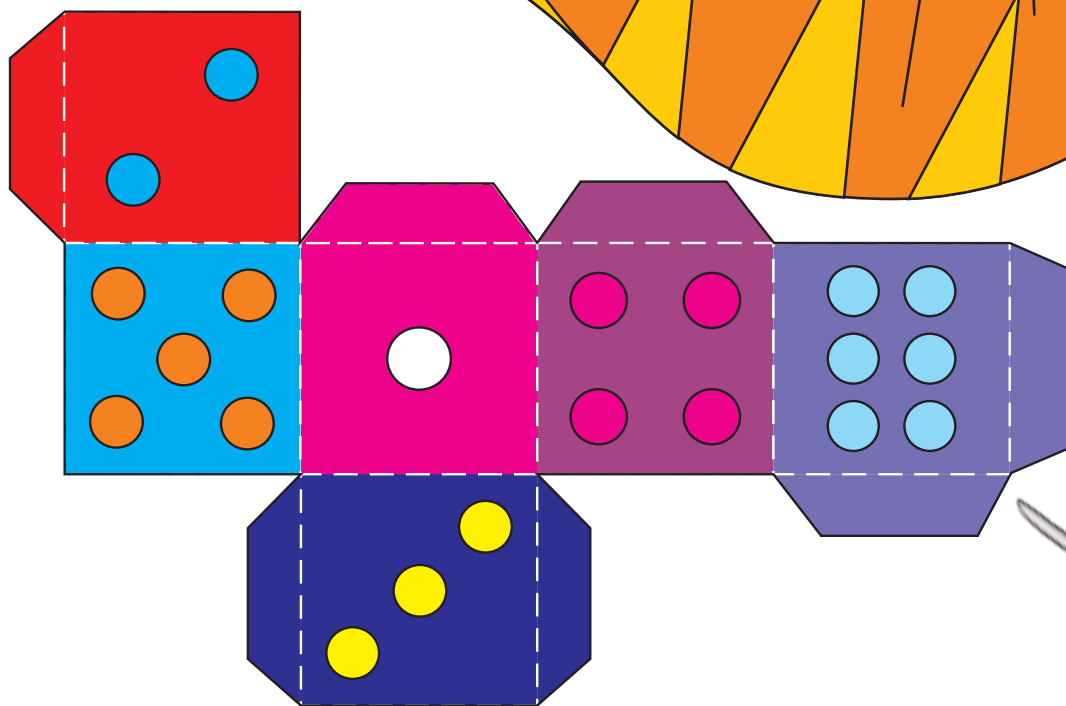
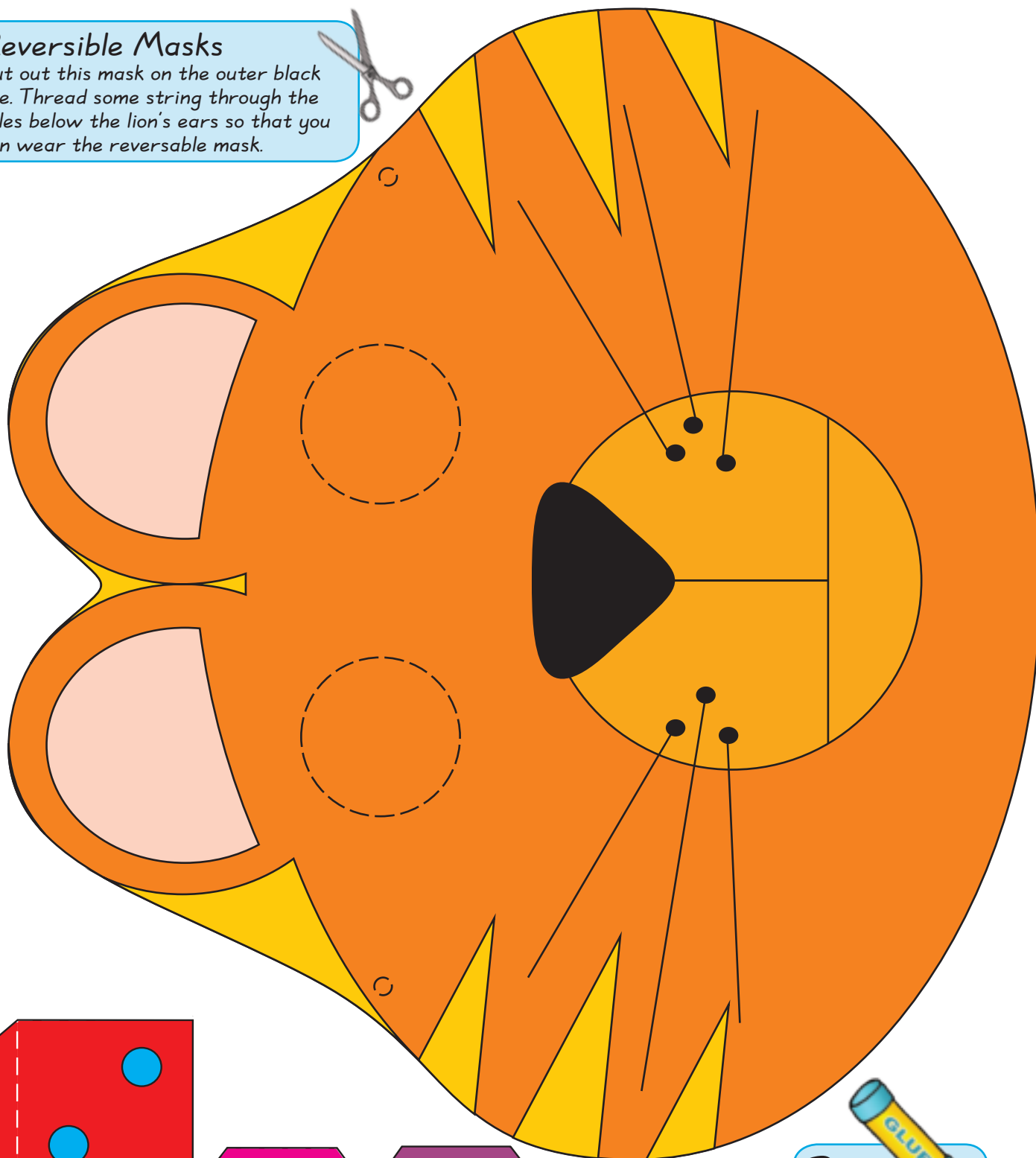

Reversible Masks

Cut out this mask on the outer black line. Thread some string through the holes below the lion's ears so that you can wear the reversible mask.

Dice

Cut out the dice on the outside black lines and fold on the white dotted lines. Glue the flaps on the inside of the dice.

